

**Rondreis
ZIJDEROUTE - 42
dagen**

Rondreis ZIJDEROUTE - 42 dagen

Van Ashgabat naar Beijing

🔊 RDC 🧑 6 - 18 ⚙️ 42

Uitgebreide routebeschrijving

Route

Dag tot dag schema

	Vervoer	Route	Overnachting
1	Vliegtuig, Transfer	Vertrek – Aankomst Ashgabat (Turkmenistan)	Vertrek
2		Ashgabat	Ashgabat (Turkmenistan)
3		Ashgabat	Ashgabat
4	Bus	Ashgabat – Nisa – Darwaza	Darwaza
5	Bus	Darwaza - Ashgabat	Ashgabat
6	Bus	Ashgabat / Zondagmarkt – Mary	Mary
7		Mary / Bezoek oud-Merw	Mary
8	Bus	Mary – Buchara (Oezbekistan)	Buchara (Oezbekistan)
9		Buchara	Buchara
10		Buchara / Excursie Zomerpaleis, Kasri Orifon en Chor Bakr	Buchara
11	Bus	Buchara – Samarkand	Samarkand
12		Samarkand	Samarkand
13	Bus	Samarkand – Tashkent	Tashkent
14	Bus	Tashkent – Akzu Djabagly (Kazachstan)	Akzu Djabagly (Kazachstan)
15		Akzu Djabagly	Akzu Djabagly
16	Bus	Akzu Djabagly – Bishkek (Kirgizië)	Bishkek (Kirgizstan)
17		Bishkek / Excursie Ala Archa	Bishkek
18	Bus	Bishkek – Burana-toren – Tamchi	Tamchi
19	Bus	Tamchi – Karakol	Karakol
20	Bus	Karakol – Jeti Ögüz – Tuura Suu	Tuura Suu
21		Tuura Suu	Tuura Suu
22	Bus	Tuura Suu – Son Kul-meer	Son Kul-meer
23		Son Kul-meer	Son Kul-meer
24	Bus	Son Kul – Tash Rabat	Tash Rabat
25	Bus	Tash Rabat – Torugartpas – Kashgar (China)	Kashgar (China)

	Vervoer	Route	Overnachting
26		Kashgar	Kashgar
27		Kashgar / Zondagsmarkt	Kashgar
28	Transfer, Trein	Kashgar – Turpan	Nachttrein naar Turpan
29	Transfer	Turpan	Turpan
30		Turpan	Turpan
31	Trein, Bus	Turpan – Liuyuan – Dunhuang	Dunhuang
32		Dunhuang / Excursie Mogao-grotten	Dunhuang
33		Dunhuang/ Excursie Yadan Nationaal Park	Dunhuang
34	Bus	Dunhuang – Jiayuguan	Jiayuguan
35	Bus, Trein	Jiayuguan – Danxia – Zhangye – Xi'an	Nachttrein naar Xi'an
36		Xi'an	Xi'an
37		Xi'an / Excursie Terracottaleger	Xi'an
38	Trein	Xi'an – Beijing	Nachttrein naar Beijing
39		Beijing	Beijing
40		Beijing / Excursie Grote Muur	Beijing
41		Beijing	Beijing
42	Transfer, Vliegtuig	Vertrek Beijing – Aankomst	Aankomst

Dag 1 Vertrek – Aankomst Ashgabat (Turkmenistan)

Je vliegt vandaag naar **Ashgabat** in Turkmenistan waar je in de loop van de nacht of vroege ochtend van dag 2 aankomt. Je **Zijderoute rondreis** is begonnen!

Let op: Voor Turkmenistan wordt het visum door jou als reiziger geregeld bij aankomst in Turkmenistan. Het is een 'visum on arrival'. Voor Nederlandse reizigers zijn de visumkosten 85 USD per persoon en voor Belgische reizigers 75 USD per persoon (de prijzen zijn onder voorbehoud van wijzigingen). Dit bedrag betaal je gepast cash ter plaatse aan de grens.

Bij aankomst op de luchthaven van Turkmenistan wordt er een COVID test afgenomen. Deze wordt voor reizigers verplicht gesteld en de Turkmeense autoriteiten rekenen hier 31 USD (onder voorbehoud) voor. Zorg ervoor dat je dit in cash gepast bij je hebt. Met het bewijs van de negatieve test kan er verder gereisd worden.

Voor Turkmenistan moet aan de grens voordat je de douane passeert nog een permit gekocht worden, waarvoor 14 USD (cash, gepast geld) moet worden betaald. Vergeet dit dus niet mee te nemen! Neem ook twee pasfoto's mee voor registratie als je in je hotel aankomt!

ECHT OP REIS TIP

Local Impact Score

Bij het samenstellen van onze reizen zoeken we naar manieren om de negatieve effecten van toerisme te beperken en positieve bijdragen aan bestemmingen en lokale gemeenschappen te stimuleren. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld. De Local Impact Score van deze reis is: **64**

[Lees meer over de Local Impact Score.](#)

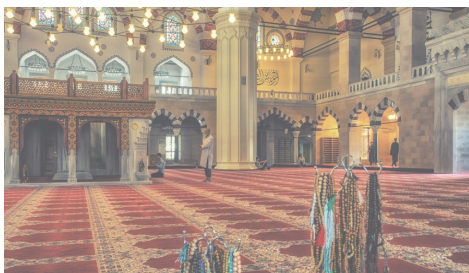
Dag 2 Ashgabat

Je eerste kennismaking met **Ashgabat** zal er een vol verwondering zijn. Het centrum van de stad is opgetrokken uit wit marmer. Kosten nog moeite lijken gespaard om de bezoeker een indruk van de rijkdom van het land te willen geven. Het contrast met de rest van het land is enorm. Tussen de grote witte gebouwen prijken minstens zo bijzondere monumenten. Zo liet de voormalige president, **Turkmenbashi**, overal door de stad **gouden beelden** van zichzelf plaatsen. Zijn opvolger als president, Gurbanguly **Berdimuhamedov**, verplaatste de beelden van zijn voorganger beetje bij beetje naar de buitenwijken en heeft in 2015 een enorm beeld van zichzelf in de stad laten plaatsen. Hij trad in 2022 af en zijn zoon Serdar Berdimuhamedov volgde hem op. Je maakt een eerste stadstour waarbij je monumenten als het **Huwelijkspaleis**, het **Monument van de Grondwet** en het **Turkmeens Tapijtenmuseum** bezoekt. Een bijzonder monument is het **Alem Reuzenrad**. Dit reuzenrad was bij de opening het grootste rad ter wereld. De meeste bezienswaardigheden mag je alleen van buiten bewonderen.

Sluit de dag af met **een traditionele Turkmeense maaltijd**, en proef de soepjes, snackjes (*somsa*, *manti*) en de Turkmeense variant van 'plov' (een typisch Centraal-Aziatisch rijstgerecht). Uiteraard kan dit onder het genot van Turkmeense wodka of een glas wijn.

ECHT OP REIS TIP

Let op: In Turkmenistan moeten toeristen zich na aankomst laten registreren. Hiervoor zijn twee identieke pasfoto's nodig en moet 12 USD (cash) worden betaald. Vergeet dit dus niet mee te nemen!

Dag 3 Ashgabat

Je gaat vandaag verder met het verkennen van Ashgabat. Nadat je het **Nationaal Historisch Museum** hebt bezocht, ga je op weg naar de **Ertogrul Gazy moskee**. Deze Ottomaanse moskee is vernoemd naar de eerste machthebber van het Ottomaanse Rijk en biedt plaats aan 5000 gelovigen. De volgende stop op je stadstour is het **Lenin-monument**. Het monument is op 1927 in Ashgabat geplaatst en wordt nog altijd gezien als een van de bekendste monumenten van de stad. Op de **Russische Markt** kun je vervolgens zien hoe voornamelijk groente en fruit druk worden verhandeld.

ECHT OP REIS TIP

Dag 4 Ashgabat – Nisa – Darwaza

Buiten Ashgabat ligt de oude hoofdstad van de Parthen. Het **Parthische Rijk** floreerde van de 3de eeuw voor Christus tot de 3de eeuw na Christus, maar Nisa werd door een aardbeving rond het jaar 0 vernietigd. Opgravingen hebben mausolea, heiligdommen, prachtige kunstvoorwerpen en munten opgeleverd. Verschillende voorwerpen zal je in het Nationaal Historisch Museum hebben zien liggen. Vooral de restanten van het **fort van Nisa** zullen je aandacht trekken. Dit is het best bewaarde (en gerestaureerde) bouwwerk. Sinds 2007 prijkt het ook op de **UNESCO**

Wereldgoedlijst. 's Middags voert de rit noordwaarts, door een verlaten woestijnlandschap. Onderweg maak je een korte stop in Kekirdek (Erbent), waar je even kunt rondkijken om de benen te strekken. In deze woestijngemeenschap wonen de dorpelingen vaak nog in **authentieke yurten**. Soms heb je de gelegenheid om de locals brood te zien bakken in traditionele ovens en kun je 'chal' proeven (gefermenteerde kamelenmelk).

De rit voert verder naar Ichoguz, waar je overstapt in 4WD's voor het laatste stuk naar de gigantische **gaskrater van Darwaza**. De krater (60 meter in doorsnee) is door mensenhanden vervaardigd en was bedoeld voor gaswinning. Dat plan is, pas nadat het gas door de grond naar boven sijpelde, aan de kant gezet. De ontsnappende materie werd in 1971 in brand gestoken en brandt nog steeds. Als het donker is zie je de **oranjerode vuurgloed** al van ver. Een bijzonder verschijnsel. Je slaapt deze nacht in een **yurtenkamp** (4 reizigers per yurt) in de omgeving van de krater.

NB. De Turkmeense overheid heeft aangekondigd de gaskrater van Darwaza te willen doven. maar op dit moment is nog niet duidelijk per wanneer dit zal gebeuren. Mocht de krater worden gedoofd, dan zal het bezoek aan Darwaza worden vervangen door een verblijf in een dorp in de woestijn.

NB2. Incidenteel kan het voorkomen dat we, om uiteenlopende redenen, geen gebruik van de yurten kunnen maken. Er zal dan in eenvoudige tenten worden overnacht.

ECHT OP REIS TIP

Het mooiste plaatje

Willen we niet allemaal het mooiste plaatje maken?!
Respecteer verboden gebieden en gevoelige/heilige plekken.
Als je de kans krijgt om aanwezig te zijn bij heilige of persoonlijke momenten, vraag dan wel eerst aan de lokale mensen of ze het goed vinden dat je foto's maakt en respecteer hun privacy. Zo fotografeer je met respect voor de lokale cultuur en de mensen die je ontmoet.

Kijk voor een mooie indruk van onze rondreis langs de Zijderoute eens op het tabblad [impressies](#)

Dag 5 Darwaza - Ashgabat

Je reist terug naar Ashgabat. Ook vandaag bezoek je weer heel wat bijzondere bezienswaardigheden. In Ashgabat staan onder andere de **Monument van de Neutraliteit** en het Monument van de Onafhankelijkheid. Bovenop het eerstgenoemde monument staat een groot gouden standbeeld van de eerste president van het land. Zijn beeltenis draaide oorspronkelijk met de zon mee, zodat hij altijd de zon op zijn gezicht zou hebben. Het monument stamt uit de tijd dat de eerste president van het land, Saparmurat Niyazov aan de macht was. Na het overlijden van **president Niyazov**, heeft zijn opvolger het monument naar de buitenwijken van de stad laten verplaatsen. Sindsdien draait het beeld ook niet meer met de zon mee.

Het gigantische **Monument van de Onafhankelijkheid** bestaat onder meer uit 27 beelden van heroïsche **Turkmeense leiders**. Temidden van al deze leiders staat een gouden standbeeld van president Niyazov. Ashgabat heeft veel opmerkelijke monumenten. Je zal ook vandaag weer menig maal in je ogen moeten wrijven bij het zien van al dit bijzonders.

Dag 6 Ashgabat / Zondagmarkt – Mary

In schril contrast met de witte gebouwen in Ashgabat staan de kleurrijke markten. De grootste markt van Ashgabat en omstreken is de **Tolkuchka Bazaar**. Op deze markt worden door kleurrijke verkopers alle mogelijke producten aangeboden, van tapijten tot wasmachines. De markt is verdeeld in sectoren die elk hun eigen productgroepen hebben. Vooral **de dierenmarkt is interessant**. Hier zie je traditioneel geklede mannen met mutsen en baarden, vrachtwagens vol vee en kamelen.

Na je bezoek aan de markt reis je verder naar de **stad Mary**. Onderweg bekijk je (mits de tijd het toelaat) de ruïnes van de **Seyit Jamal-ad-Dinmoskee** en van **karavanserai Abiverd**.

Dag 7 Mary/ Bezoek oud-Merw

In Mary bezoek je in het centrum van de stad **de Russisch-orthodoxe Prokovsky kerk** of de Grote Moskee. In de **Centrale Bazaar** vind je, als je goed zoekt tussen de **taarten en bruidsjurken**, nog delen van oude gebouwen uit de tijd dat de tsaristische legers de stad veroverden (1884).

De grootste trekpleister van Mary ligt een stuk buiten de stad: de ruïnes van de ooit **roemruchte stad Merw** (ook wel: Merv), middenin de **Turkmeense woestijn**. Je zult je fantasie moeten gebruiken om je voor te kunnen stellen hoe deze enorme stad er voor de komst van Ghengiz Khan moet hebben uitgezien. Feitelijk bestaat Merw uit verschillende oude steden die naast elkaar zijn gebouwd. Tussen de ruïnes staan nog verschillende gebouwen die niet gemist mogen worden, zoals de **'Kyz Kala'** en het **mausoleum van Sultan Sanjar**.

Dag 8 Mary – Buchara (Oezbekistan)

Vanuit Mary reis je naar een van de mooiste steden van Centraal-Azië: **Buchara**. Voordat je hier aankomt wacht echter nog een lange reisdag. De grensovergang bij Farab kan de nodige tijd in beslag nemen. Tussen de Turkmeense en Oezbeekse douanes ligt een ongeveer 2 kilometer **lang stuk niemandsland**, wat lopend moet worden afgelegd. Eenmaal in Oezbekistan wacht gelukkig de bus weer die je het laatste stuk naar Buchara brengt. De rit door de woestijn die je de afgelopen dagen per bus hebt doorkruist, nam vroeger weken in beslag. **Alexander de Grote** zou zelfs de helft van zijn leger tijdens de wekenlange tocht door de **Karakum woestijn** zijn verloren.

In Buchara verblijf je in een hotel in traditionele stijl (accommodatie is onder voorbehoud van wijzigingen), dat aan de rand van de oude stad ligt. Met zijn levendige oude stadskern vol monumenten staat het oude centrum van Buchara terecht op de **UNESCO Werelderfgoedlijst**. Je hebt twee volle dagen de tijd om te genieten van alles wat deze stad te bieden heeft.

ECHT OP REIS TIP

Verminder plastic afval, neem je eigen waterfles mee!

In Oezbekistan kan het erg warm worden. Daarom is het belangrijk om voldoende te drinken. Tijdens onze reis gaan er grote flessen water mee in de bus, zodat je je eigen navulbare waterfles kunt bijvullen. Door gebruik te maken van een navulbare fles zijn er minder losse plastic waterflessen nodig tijdens de reis. Zo proberen we de hoeveelheid afval die tijdens de reis ontstaat te beperken. Vergeet daarom niet om vanuit Nederland of België een navulbare waterfles mee te nemen.

Dag 9 Bucharā

Vrije dag. In Bucharā heb je de tijd om misschien wel de **meest sfeervolle oude binnenstad van Centraal-Azië** te ontdekken. Het **Lyab-i-Khauz-complex** bestaat uit een vijver omringd door drie versierde **Koranscholen** en *chaikhana's* (theehuizen), een goede uitvalsbasis om de stad te verkennen. Op een hoog bed zitten soms **mannen met hun kleurige *tchapangewaden*** (omslagmantels) en geborduurde *tubetjka* mutsjes. Ze wisselen nieuwtjes uit en slurpen groene *chai* (thee) uit kommetjes. In het bijbehorende restaurant kun je jezelf te goed doen aan *sjasliks* (kebab), *plov* (gebakken rijst met wortel, uien en schapenvlees) en *laghman* (noedelsoep). Speel eens een spelletje triktrak mee in een theehuis!

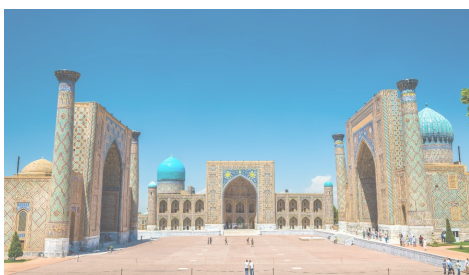
De belangrijkste moskee van Bucharā, de **Kalyanmoskee**, biedt plaats aan 12.000 gelovigen. De 47 meter hoge minaret, stammend uit de 12de eeuw werd gebruikt om criminelen en ongelovigen vanaf te gooien. De '*Toren des Doods*' was destijds het hoogste gebouw ter wereld. Eén van de opmerkelijkste gebouwen in Bucharā is de **Chor Minar** met, zoals de naam aangeeft, vier minaretten. Dit is de in 1807 gebouwde toegangspoort tot een voormalige *madrasah* (Koranschool). In een **traditioneel badhuis** kun je je spieren laten masseren en het woestijnstof van je lichaam wassen.

Dag 10 Buchara / Excursie Zomerpaleis, Kasri Orifon en Chor Bakr

Vrije dag. Twee belangrijke **soefi bedevaartsoorden** liggen net buiten de stad. Je kunt vandaag met een optionele excursie beide plaatsen en het voormalig **Zomerpaleis** van de laatste emir van Buchara bezoeken.

Bakhautdin Naqshband, grondlegger van de Naqshbandi soefi-sekte, is geboren en begraven in het **dorpje Kasri Orifon**. Pelgrims uit Oezbekistan, maar soms ook ver daarbuiten, bezoeken niet alleen de zwarte grafsteen van Naqshband (1544), de twee moskeeën en herberg (1594) maar ook de boomstronk naast het bassin. Vrouwen met een (kinder)wens kruipen hier drie keer onderdoor met de hoop dat hun wens vervuld wordt. De andere bedevaartsplaats die je bezoekt is de **necropolis Chor Bakr**. Abu-Bakr-Said, afstammeling van de profeet Mohamed, zou hier begraven liggen. Om te zien hoe de laatste **emir van Buchara** zijn tijd doorbracht kun je het best zijn Zomerpaleis bezoeken. In het **Paleis van Manen en Sterren** leefde Alim Khan met zijn vierhonderd vrouwen in weelde. Het paleis is nu een museum waar je **kitscherige kamers vol geschenken** kunt bewonderen.

Dag 11 Buchara – Samarkand

Je rijdt door het stroomgebied van de Zerafshan-rivier naar **Samarkand**. De omgeving is hier veel groener dan in Buchara. Ook Samarkand heeft verschillende monumenten die op de **UNESCO Werelderfgoedlijst** staan.

Het 14de eeuwse **Registanplein** is het voormalig commerciële hart van Samarkand en voor velen een van de hoogtepunten van Oezbekistan. Drie adembenemend mooie Koranscholen (*medresah*) komen hier samen en vormen samen een van de mooiste complexen van de islamitische wereld. Registan betekent overigens '**Plaats van het Zand**', vernoemd naar het zand wat tijdens terechtstellingen het bloed moest opzuigen. 's Ochtends vroeg en aan het eind van de middag is het opvallend rustig, zodat je ongestoord kunt genieten van deze oogverblindende pracht en praal.

Dag 12 Samarkand

Vrije dag. **Samarkand** is de plaats waar **Timoer Leng** en zijn familie begraven liggen. Van binnen is het mausoleum van Timoer, het **Gur Emir**, prachtig bewerkt met gouden koran teksten. Het **Shah-i-Zinda**, wat 'Levende Koning' betekent, is een necropolis waar vanaf de 11de eeuw vooraanstaande inwoners zijn begraven in grote, blauwe mausolea.

Naast monumenten loont een bezoek aan de **grote bazaar** ook zeker de moeite. Hier prijzen **kleurig geklede Oezbeekse vrouwen** stapels gedroogd fruit, noten, vers brood en vlees aan. Soms is het mogelijk 's avonds in het theater een traditionele **dans en muziek show** bij te wonen. Enig geluk is hier wel voor nodig; de voorstellingen worden namelijk onregelmatig opgevoerd.

Dag 13 Samarkand – Tashkent

Met de bus reis je naar de moderne **Oezbeekse hoofdstad Tashkent**. Grote delen van **Tashkent**, de **hoofdstad van Oezbekistan**, zijn in 1966 door een zware aardbeving vernietigd. Vanuit de verschillende communistische landen kwam destijds bouwtechnische hulp en de stad werd naar Sovjet ideaal herbouwd. Je zult in Tashkent dan ook voornamelijk flatgebouwen, grote pleinen en brede, schaduwrijke straten zien. **Tashkent's metrostations** zijn kunstwerken, versierd met marmer, weelderige pleisterwerken en allerlei kunstobjecten. Vooral het diep onder de grond gelegen **station Kosmonavtov** is bijzonder fraai. Het is gewijd aan de helden van het Russische ruimtevaartprogramma en heeft afbeeldingen van Gagarin en zijn collega's.

Vlakbij het centrale **Amir Timoerplein** ligt een brede straat die in volksmond als '*Broadway*' bekend staat. Dit was een van de gezelligste straten van de stad totdat enkele jaren geleden alle activiteiten door de overheid werden verboden. Langzaam begint deze straat nu echter weer tot leven te komen. Met zijn straatverkopers, **kunstenaars en theehuizen** is dit een leuke plek om het eind van de dag door te brengen.

Dag 14 Tashkent – Akzu Djabagly (Kazachstan)

Vanuit Tashkent rijd je via de Oezbeekse / Kazachse grens bij Taraz door het weidse glooiende steppelandschap. Kazachstan is een immens land en je doet op deze reis slechts een klein stukje van het zuiden aan. Na een korte lunchstop rijd je naar het pittoreske kleine **landbouwdorpje Akzu Djabagly**. Je blijft in een **sfeervolle guesthouse** met gedeeld sanitair. Behalve het ontbijt is in Akzu Djabagly ook het diner inbegrepen.

Dag 15 Akzu Djabagly

Een ontspannen vrije dag vandaag. Je kunt **genieten van de rust op het platteland** en de omgeving van het dorpje verkennen. Elk gezin heeft wel wat vee, zoals koeien, paarden of een aantal schapen. 's Ochtends worden bij de huisjes de koeien opgehaald door de persoon die 'dienst' heeft om de koeien te weiden. Als de dorpskudde 's avonds weer terug komt, slaat iedere koe automatisch af bij haar eigen huis.

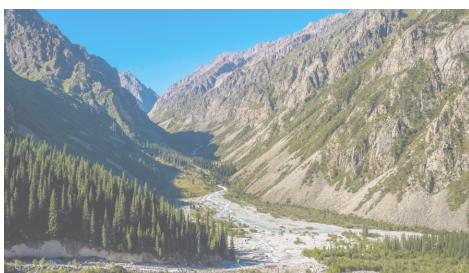
Je kunt eventueel een wandeling ondernemen naar een rivier in een kloof van het **Akzu Djabagly Natuurpark**, dat naast het dorpje ligt.

Dag 16 Akzu Djabagly – Bishkek (Kirgizië)

Vandaag verlaat je Kazachstan weer en ga je de grens over naar Kirgizië. Je rit eindigt in Bishkek, de **hoofdstad van Kirgizstan**, een stad waar je de invloed van de Sovjet Unie nog duidelijk proeft. De hoogtenpunten van de stad bevinden zich voornamelijk in de omgeving van het centrale plein, de **Ala-Too**. Je treft er het Witte Huis, een neoclassicistisch marmeren bouwwerk uit 1985, waar de Kirgizische regering is gehuisvest en het **Historisch Museum**. Er zijn flink wat fontein en veel standbeelden van heroïsche personen uit de Kirgizische historie. Naast het **Vrijheidsmonument**, opgericht in 1999, acht jaar na de onafhankelijkheid van de Sovjet Unie, staan twee indrukwekkende soldaten op wacht bij de nationale vlag. De vlag is rood met daarop een gele 'tunduk', het traditionele houten bovenste stuk van de yurt.

NB: Aangezien we over eigen vervoer beschikken kan elke reis er anders uitzien. Tijdens onze reizen in het voor- en najaar zijn de Kirgizische bergpassen vaak besneeuwd, iets wat de tocht nog mooier maakt. De meeste nomaden zijn dan al vertrokken naar lager liggende gebieden. Als de bergpassen dusdanig besneeuwd zijn, dat ze onbegaanbaar zijn, wordt er een alternatieve route aangeboden.

Dag 17 Bishkek / Excursie Ala Archa

Vrije dag. **Bishkek** heeft flink wat parken en is sowieso erg groen. Overal staan bomen en struiken, de sfeer is meer die van het platteland dan van een stad van bijna twee miljoen inwoners.

Je kunt de stad op eigen gelegenheid verkennen of ervoor kiezen een mooie wandeling in het **Ala Archa park** te maken (extreemgelden zijn exclusief). Het park ligt in het **Tien Shan-gebergte** op ongeveer dertig kilometer buiten Bishkek. Indien het weer het toelaat kun je kiezen uit een pittige wandeling in de bergen of een ontspannen wandeling in de vallei.

Dag 18 Bishkek – Burana-toren – Tamchi

De reis gaat vandaag verder naar **Tamchi**, een badplaatsje aan de noordoever van het Issyk Kul-meer. Onderweg stop je bij de **Burana-toren uit de 11de eeuw**. Het is een van de belangrijkste monumenten in het noorden van Kirgizië en is waarschijnlijk als minaret gebouwd. In de buurt van de toren vind je ook petroglyfen en 'balbals', **grafstenen van de Scythen**.

Het **enorme Issyk Kul-meer** is een van de grootste bergmeren ter wereld (het tweede na het Titicacameer op de grens van Bolivia en Peru). Het is 6236 km² groot en heeft een diepte van wel 650 meter. Issyk Kul betekent 'Warm Water'. 's Middags kun je langs het water wandelen en genieten van de uitzichten van de bergen aan beide zijden van het meer. Liefhebbers kunnen een duik nemen in het (frisse) water. Je verblijft in Tamchi in een leuke **CBT homestay** met gedeeld sanitair. In Tamchi is het ontbijt en diner inbegrepen.

Dag 19 Tamchi – Karakol

Je volgt de weg langs de noordzijde van het Issyk Kul-meer. Aan het oostelijke uiteinde van het meer ligt het **pittoreske stadje Karakol** met zijn **houten huizen**, berkenbomen en **paardenkarren**. Het plaatsje ademt nog de sfeer van een Russische buitenpost. Je kunt er heerlijk wandelen door de straten met houten 'bungalows' waarvan de kozijnen in pastelkleuren beschilderd zijn. Langs de kant van de weg staan hoge populieren. Oude vrouwtjes verkopen voor hun huis de oogst van hun **appelboomgaard** of landbouwgrond. Schijnbaar volkomen ontspannen, wachten ze op hun klanten terwijl ze wegdommelen op een houten bankje in de zon. In de **winkeltjes in het centrum** kun je heerlijke yoghurt kopen. Je kunt in het plaatsje de **Russisch-orthodoxe kerk** bezoeken, die helemaal uit hout is opgetrokken en een eveneens uit hout opgetrokken moskee. De moskee ziet er uit als een boeddhistische tempel en is daar neergezet door de Dunganen, een uit China afkomstige islamitische groepering.

Dag 20 Karakol – Jeti Ögüz – Tuura Suu

De komende dagen reis je door het **centrale berglandschap van Kirgizië**. De chauffeur moet de strijd aanbinden met hoge bergpassen, diepe ravijnen en slechte wegen. De route is landschappelijk bijzonder fraai. In de zomermaanden hebben veel **nomaden** hun yurten opgezet in deze onherbergzame streek. Je reist eerst naar **Jeti Ögüz** op 2250 meter. Wil je hier een **stevige wandeling** maken, volg dan het riviertje naar de groene 'Bloemenvallei'. Daarvandaan kun je eindeloos verder wandelen.

Je overnacht in een eenvoudig **yurtenkamp** in een van de dorpjes **Tuura Suu, Bel Tam of Kadji Say**. Ze liggen allemaal gelegen op circa 2200-2400 meter hoogte. Tuura Suu ('Wild Water') ligt in een valleitje op een kilometer afstand van een dorpje. Bel Tam ligt '*in the middle of nowhere*'. Het eenvoudige **yurtenkamp** waar wordt overnacht is afhankelijk van de beschikbaarheid. Je slaapt met 4 tot 6 personen in een joert; het gedeelde sanitair is eenvoudig. Behalve het ontbijt is ook het diner in het yurtenkamp inbegrepen.

NB: De reizen die vertrekken in het voor- en naseizoen (vertrek in april, september) hebben mogelijk een iets gewijzigde route, aangezien de yurtenkampen in Tuura Suu, Bel Tam of Kadji Say nog niet geopend zijn in die periode. Je verblijft dan op dag 20 en 21 in het dorpje Bokonbaevo in een homestay met gedeeld sanitair; ontbijt en diner zijn inbegrepen in Bokonbaevo. Je treft in het dorpje een centrum met een kleine markt, een project waar vrouwen tapijten maken en een fabriekje waar vilt geproduceerd wordt. Bokonbaevo is een goede uitvalsbasis voor een wandeling in de omgeving van Tuura Suu op je vrije dag. Ook kun je eventueel een wandeling maken langs de kust van het Issyk Kul-meer.

Dag 21 Tuura Suu

Vrije dag. Je kan ervoor kiezen om vandaag optioneel te gaan **wandelen of paardrijden** over de glooiende heuvels en dalen. Ontzettend mooi, deze groene boomloze grasvlakten met dotters, vergeet-mij-nietjes en andere bloemen als edelweiss. De bodem is er in de zomer mee bezaaid. Paars, blauw, wit en geel zijn de meest voorkomende kleuren. Er gonzen flink wat bijen. Wandelend of te paard steek je bloemenvelden en beekjes over en je passeert **schaapskuddes en yurten** in 'the middle of nowhere'. Soms word je gastvrij uitgenodigd voor de nationale drank 'kumuz', gemaakt van gegiste merriemelk. Het smaakt erg zuur; neem gewoon een nipje voor de beleefdheid. Of je krijgt vers brood aangeboden met een soort crème fraîche. De uitzichtpunten op bergtoppen bieden vaak zicht op besneeuwde bergreuzen, bergen in allerlei pasteltinten en het intens blauwe Issyk Kul-meer.

ECHT OP REIS TIP

Verklein je voetafdruk tijdens je verblijf

Als je in je accommodatie verblijft, wees dan zuinig met water en energie. Sluit ongebruikte apparaten en lichten af als je weggaat. Je kunt het hotelpersoneel vragen om handdoeken en beddengoed niet dagelijks te vervangen om water te besparen, ook als er geen instructie hierover ligt op je kamer. Respecteer lokale gebruiken en wees vriendelijk tegen het personeel voor een positieve ervaring voor zowel hen als jezelf.

Dag 22 Tuura Suu – Son Kul-meer

De rit gaat verder langs grillige, veelkleurige rotsformaties, heldere bergriviertjes en opvallende begraafplaatsen. Je bereikt het **Son Kul-meer**, wat ligt op ruim 3000 meter hoogte. Het wordt omgeven door bergen en is een **favoriete plek voor nomaden** om hun yurten op te slaan. Zeker 's zomers zul je hier tientallen yurten en vele kudden schapen en yaks zien. In de barre winters - die vaak al vroeg in het najaar invallen en soms tot ver in het voorjaar doorlopen - is de regio daarentegen nagenoeg onbereikbaar. Je slaapt in een **traditionele yurt** (2 tot 4 personen per joert); het gedeelde sanitair is eenvoudig. Behalve het ontbijt is ook het diner in het yurtenkamp inbegrepen.

NB: De reizen die vertrekken in het voor- en naseizoen (vertrek in april en september) hebben mogelijk een iets gewijzigde route, aangezien het yurtenkamp in Son Kul veelal nog niet geopend is in die periode. Je verblijft dan op dag 22 in Kochkor en op dag 23 in Naryn. Ook voor Kochkor en Naryn geldt dat zowel ontbijt als diner zijn inbegrepen.

Dag 23 Son Kul-meer

Vrije dag. Je kunt lekker luieren en het **leven van de nomaden** gadeslaan of een stevige wandeltocht maken. Met een beetje geluk kun je ook paarden huren en kan de liefhebber een paardentocht langs het meer maken. Door de drassige omgeving is het **Son Kul-meer** minder geschikt om te gaan zwemmen.

Dag 24 Son Kul – Tash Rabat

De rit gaat verder naar **Tash Rabat**. Op de laatste dag in Kirgizië zul je wederom in een **CBT yurt** (5 tot 8 reizigers per yurt) of een **homestay** slapen (afhankelijk van de beschikbaarheid), in de buurt van de karavanserai bij Tash Rabat. Hier moet je je mentaal weer voorbereiden op een nieuw land: **China**.

Dag 25 Tash Rabat – Torugartpas – Kashgar (China)

Je reist door het ruige **Pamirgebergte** naar de **Chinese stad Kashgar**. De **Torugartpas** ligt op 3752 meter hoogte. Je stapt hier over van Kirgizisch op Chinees transport en daalt af naar Kashgar, in West-China. Je hebt het deze reis vast al eerder ervaren: een grensovergang is in deze regio een belevenis op zich. Houd er dan ook rekening mee dat dit enige tijd kan duren. De weg naar Kashgar slingert zich door **diepe valleien** met **ruige rotswanden**. Aan het eind van de middag laat je het gebergte achter je en nader je de rand van de **Taklamakan woestijn**.

Kashgar ligt in de **provincie Xinjiang** (ook wel geschreven als Sinkiang). Het is een gebied waar van oorsprong veel **islamitische Oeigoeren** wonen. Net als de rest van China gaat Kashgar mee in de vaart der volkeren. De stad verandert hard. Steeds meer bepalen **Han-Chinezen** het straatbeeld. Je zult zeker genieten van de heerlijke **Chinese en Oeigoerse keuken**. Je hebt volop tijd om de stad Kashgar te verkennen. Je overnacht in een eenvoudig budgethotel.

Dag 26 Kashgar

Vrije dag. Wie wil kan mee op een optionele excursie naar het **Het Oytag Glacier Park**, een wonderbaarlijk mooi stukje natuur. Verschillende gletsjers strekken zich over een gebied van maar liefst 225 km² uit. In de verte ligt de 6.678 meter hoge berg Ailanish. In het park vind je in de koude maanden verschillende ijsgrotten, ijsmeren en enorme ijspegels. In de zomer verandert het landschap in een gebied vol stromende riviertjes en watervallen. Het is niet alleen ijs en water wat je in het Oytag Glacier Park te wachten staat. De door winderosie gevormde kloven, het primair woud en de grasvlaktes zorgen ervoor dat je je geen moment zal vervelen.

Uiteraard kun je ook zelf op pad. Op tien kilometer afstand van Kashgar bevindt zich het **Mausoleum van Abakh Hoja**, een politieke en religieuze leider. Het is een kleurrijk museum met vier minaretten en een groot koepeldak. Met een gehuurde fiets wordt een uitstapje hierheen extra aantrekkelijk.

ECHT OP REIS TIP

Flexibiliteit loont!

Voor minder voorspelbare reizen en onbekende lokale gebruiken is flexibiliteit de sleutel. Als je open staat voor onverwachte ervaringen en je laat verrassen door lokale tradities, krijg je daar een belevenis voor terug! Soms moet van de geplande route worden afgeweken en is het beter de reisbegeleider ruimte te geven voor spontaniteit. Door flexibel te zijn, omarm je het avontuur en ontdek je vaak verborgen schatten die niet in de reisomschrijving staan. Geniet van het onbekende en laat je verrassen door de unieke charme van deze bestemming!

Dag 27 Kashgar / Zondagsmarkt

Vrije dag. Kashgar ligt op een hoogte van 1300 meter aan de rand van de **Taklamakan woestijn** en is misschien wel de meest **legendarische karavaanstad** op de antieke Zijderoute. Het was een knooppunt van handelswegen van China naar Pakistan en India (noord-zuid) en van China naar Centraal-Azië en Europa (oost-west). Tijdens haar bloeiperiode fungeerde de oasestad Kashgar als bevoorradingspost, marktplaats en rustpunt voor handelaren, ontdekkingsreizigers en boeddhistische pelgrims. De stad heeft een **uitgesproken oosterse sfeer**; mannen met lange baarden en een fez, kebabkraampjes, kamelen en ezelskarren.

Een hoogtepunt tijdens je **Zijderoute rondreis** is het bezoek aan de **zondagsmarkt van Kashgar**, een van de grootste van Azië. Naast groente, fruit, vlees en textiel, is er een levendige veemarkt waar allerlei dieren worden verkocht. Pas wel op voor de vele ezelskarren die kopers en verkopers af- en aanvoeren. Als je wilt kun je 's ochtends op een van de ezelskarren springen die je naar de markt brengen. Vervolgens kun je uren ronddwalen en je ogen uitkijken naar de kleurrijke bevolking. Er zijn vele **eet- en theestalletjes** om een rustpauze in te lassen en de menigte aan je voorbij te laten trekken.

Dag 28 Kashgar – Turpan

Een deel van de dag kun je naar eigen inzicht indelen.

Kashgar telt zo'n honderd moskeeën, waarvan de vijfhonderd jaar oude **Id Kah-Moskee** de mooiste en de grootste is. Ook het plein voor en de straatjes rondom de moskee zijn heerlijk om enkele uren door te brengen.

In de middag of avond begin je aan de noordelijke Zijderoute langs de immense **desolate Taklamakan woestijn**, een traject dat je aflegt per **nachttrein**. Het moment van het vertrek uit Kashgar is uiteraard afhankelijk van de definitieve vertrektijd van de trein.

NB: Wil je tijdens de trajecten dat je met een nachttrein reist je reis upgraden naar de 'softsleeper'? Geef dat dan op bij de boeking van je reis, zodat wij een treinkaartje voor je kunnen proberen te regelen in de 'softsleeper'. Het kan voorkomen dat er op het moment dat je treinreis vertrekt toch geen 'softsleeper' beschikbaar blijkt. In dat geval zoeken we naar een passende oplossing.

Dag 29 Turpan

Turpan is een **oasestad aan de oude karavaanroute**. Je neemt je intrek in een sfeervol hotel met een knusse binnenplaats (onder voorbehoud van wijzigingen). Houd er rekening mee dat je nog niet meteen in je kamer kunt. De druivenranken groeien er weelderig over de pergola en granaatappels hangen in de bomen.

Turpan staat bekend als **de 'oven' van China** met in de zomer temperaturen boven de veertig graden. Deze sfeervolle oase staat bekend om z'n druiven, meloenen en abrikozen. De oase wordt geïrrigeerd middels eeuwenoude, ondergrondse kanalen (*karez*), waardoor de gesmolten sneeuw van de kilometers verder gelegen bergen stroomt.

Dag 30 Turpan

Je hebt vandaag een vrije dag in Turpan. De meeste bezienswaardigheden van Turpan liggen iets buiten de stad en kunnen tijdens een optionele excursie worden bezocht. Je bezoekt daarbij de **Sugong Ta-moskee** en Eminpagode, met z'n **44 meter hoge minaret** in Afghaanse stijl, de ruïnes van Jiaohe en Gaochang en de 'Vlammende Bergen'. De ruïnes van Jiaohe en Gaochang lagen tot de 19de eeuw onder het woestijnzand bedolven. Ooit waren dit belangrijke verblijfsplaatsen aan de Zijderoute. De **Vlammende Bergen** zijn grillige gevormde rotsformaties in de woestijn die door de gloeiende zon in vuur en vlam gezet worden.

Zoek je verkoeling en wil je meer weten over de fascinerende regio waar je je nu bevindt? In het regionale Turpan Museum wordt een goed beeld van de omgeving rond Turpan gegeven. Oude culturen, **mummies en dinosaurussen**, komen allemaal aan bod.

Dag 31 Turpan – Liuyuan – Dunhuang

's Ochtends neem je de hogesnelheidstrein naar Liuyuan waar je in de loop van de middag aankomt. Met de eigen bus rijd je naar **Dunhuang**, de eerste **echt Chinees-ogende stad** op deze route. Je laat de Arabische opschriften en kebabstalletjes nu definitief achter je. Wie zin heeft kan een bezoek brengen aan **de grote zandduinen aan de rand van de stad**. Je kunt erheen fietsen of met de riksja naar toe gaan. Vooral bij zonsondergang is het een onwezenlijk decor.

Dag 32 Dunhuang / Excursie Mogao-grotten

Vrije dag. In een excursie bezoek je 's middags de **wereldbepaalde Mogao-grotten**, een van de culturele hoogtepunten van deze Zijderoute groepsreis én van heel China. Volgens inscripties zou een boeddhistische monnik er in 366 na Christus met het beeldhouwen begonnen zijn. Tijdens de daaropvolgende eeuw werden honderden grotten uitgehakt en beschilderd in de diepe zandstenen kliffen. Na de 14de eeuw raakten de grotten in onbruik. De relatief **goed bewaarde muurschilderingen** geven een heel gedetailleerd beeld van de architectuur, wetenschappelijke en artistieke prestaties, buitenlandse contacten, kleding en het dagelijks leven tijdens de bloeiperiode van het Chinese boeddhisme. Bezoek aan de grotten is alleen mogelijk in groepsverband. Wij zorgen voor een voucher waarmee je de grotten kunt bezoeken; het entreegeld van 220 yuan betaal je zelf ter plaatse (prijs onder voorbehoud van wijzigingen).

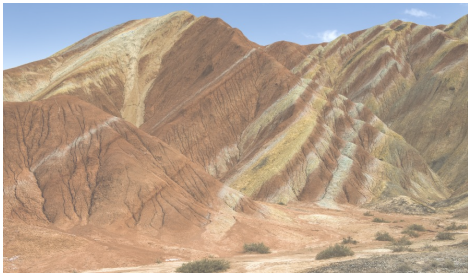
Dag 33 Dunhuang/ Excursie Yadan Nationaal Park

Vrije dag. Dunhuang is een **echt oasestadje**. De laatste jaren is het er weliswaar in rap tempo gemoderniseerd. De cafeetjes en restaurantjes zijn een aangename plaats om even stil te staan bij al het moois dat je tot nu gezien hebt. Liefhebbers van de woestijn kunnen vandaag opteneel het **Yadan Nationaal Park** bezoeken. Gelegen in de **beroemde Gobi woestijn** vind je er vreemde rotsformaties en prachtige woestijnlandschappen.

Dag 34 Dunhuang – Jiayuguan

's Morgens vroeg vertrek je richting **Jiayuguan**. Het onneembare Ming-fort hier was tot 1911 de meest westelijke militaire post binnen het Chinese keizerrijk. Het is verbazend goed bewaard gebleven en staat nog fier op de samenloop van enkele strategisch belangrijke passen naar de 'landen ten Westen'. Als er tijd voor is ga je op zoek naar de nog onbekende maar wel zo fascinerende **tombes uit de Wei- en Jin-dynastie**. Zo'n 40 tombes liggen 25 kilometer ten oosten van Jiayuguan. Een aantal zijn opengesteld voor publiek. De tombes liggen midden in de woestijn, onder de grond en zijn te bereiken via een onopvallend gat in de grond. Binnen ontwaart je op talloze bakstenen de meest fantastische tekeningen met taferelen uit het dagelijkse leven van zo'n 1700 jaar geleden. De tombes worden niet voor niets 'underground art galleries' genoemd. Het entreegeld voor Jiayuguan is exclusief.

Dag 35 Jiayuguan – Danxia – Zhangye – Xi'an

Een lange reisdag vandaag. 's Ochtends ga je op weg naar Zhangye vanwaar in de loop van de middag de nachttrein naar Xi'an zal vertrekken. Onderweg stop je voor een korte wandeling in het **Zhangye Danxia Nationaal Park**. De combinatie van mineralen en miljoenen jaren erosie hebben ervoor gezorgd dat er in China rode gebergtes vol steile kliffen en bijzondere rode kleuren te vinden zijn. De verzamelnaam voor deze rode berggebieden in China is Danxia en staat sinds 2010 op de **UNESCO Werelderfgoedlijst**. Je stapt in Zhangye op de nachttrein naar Xi'an.

NB: Wil je tijdens de trajecten dat je met een nachttrein reist je reis upgraden naar de 'softsleeper'? Geef dat dan op bij de boeking van je reis, zodat wij een treinkaartje voor je kunnen proberen te regelen in de 'softsleeper'. Het kan voorkomen dat er op het moment dat je treinreis vertrekt toch geen 'softsleeper' beschikbaar blijkt. In dat geval zoeken we naar een passende oplossing.

Dag 36 Xi'an

Aan het eind van de ochtend komt de trein aan in Xi'an, de vroegere hoofdstad tijdens de **Tang-dynastie** (618-907). Xi'an was het **eindpunt van de karavanen op de Zijderoute** en het centrum van de internationale handel in Oost-Azië. Ook nu nog vind je in Xi'an de invloeden van verschillende volkeren en religies die vanuit Centraal-Azië zijn meegekomen. Zo zijn er de sfeervolle **Grote Moskee** en de islamitische eethuisjes in de oude volksbuurt. De stadsmuur is helemaal gerestaureerd evenals de **Trommeltoren** en de **Klokkentoren**. Vroeger waren deze torens in iedere Chinese stad te vinden maar meestal werden ze verwoest of gingen verloren in de loop der tijd.

Vlakbij het hotel bevinden zich restaurantjes waar je voor weinig geld een heerlijke maaltijd kunt krijgen. Aan te raden zijn de verschillende gestoomde, **gekookte of gebakken 'jiaozi'**. Het zijn lapjes deeg, gevuld met kruidig vlees of een groentemengsel, die je in een sausje van soja en azijn dipt. Het is een van de specialiteiten van deze streek.

Dag 37 Xi'an / Excursie Terracottaleger

Vrije dag. De grootste bezienswaardigheid van Xi'an is het **Terracottaleger**, een onderdeel van het graf van **Qin Shihuang**, de eerste keizer van China. Je kunt het optioneel bezoeken. Duizenden manshoge kleisoldaten bewaken zijn graftombe uit de derde eeuw voor Christus. De keizer begon al met het bouwen van het immense leger op het moment dat

hij op veertienjarige leeftijd als koning Zheng de troon besteege (246 voor Christus). Maar pas vanaf het moment dat hij zich had uitgeroepen tot keizer pakte hij de zaken echt groots aan. Zo'n 700.000 dwangarbeiders werkten aan de grafkamer met modellen van paleizen, gebouwen, gebruiksvoorwerpen en een compleet leger. Een leger waarin elke soldaat een uniek gezicht heeft. Er wordt gezegd dat voor elk beeld een soldaat uit het leger van Qin model heeft. De beelden zijn gemiddeld 1,86 meter hoog en wegen ongeveer 300 kilo. Keizer Qin Shihuang verenigde China en standaardiseerde maten en gewichten, en het schrift. Qin Shihuang liet ook de Chinese Muur bouwen.

De vierkante **Grote Ganspagode** is de bekendste tempel in Xi'an. De bouw van de pagode duurde ongeveer 100 jaar en werd in 652 afgerond. Verschillende tempels en tuinen zijn binnen de muren te bewonderen. Op het grote **North Square**, waaraan de tempel ligt, komen honderden kleine fonteinen uit de grond.

NB: Wil je naar het Terracottaleger in combinatie met de Grote Ganspagode? Geef dat dan op bij de boeking van je reis en wij regelen het voor je. Het aantal bezoekers dat per dag wordt toegelaten is (gelukkig) gelimiteerd.

ECHT OP REIS TIP

Vakantie en drukte in China

De vakantiedagen van de inwoners van China concentreren zich rond drie periodes. Allereerst rond Chinees Nieuwjaar (januari of februari). De exacte week verschilt ieder jaar omdat de Chinese jaartelling gebaseerd is op de stand van de maan. Ook in het voorjaar zijn de Chinezen massaal vrij op May Day en de dagen daar omheen (Golden Week), dit valt van eind april tot begin mei. De laatste periode is rond de nationale feestdag op 1 oktober, dus de eerste week van oktober.

Tijdens vakantieperiodes staat familie centraal en omdat China een groot land is, hebben mensen tijd nodig om naar hun familie te kunnen reizen. Veel Chinezen maken tijdens deze drie vakantieperiodes dan ook van de gelegenheid gebruik om te reizen. Een klein deel van die Chinese reizigers gaat naar het buitenland, een groot deel blijft in eigen land om de binnenlandse toeristische trekpleisters te bezoeken. Treinen en luchthavens, maar ook bezienswaardigheden, zijn dan bijzonder druk en hectisch. Houd daar rekening mee!

Steeds meer Chinezen reizen en verkennen hun eigen land, ook buiten de reguliere Chinese vakantieperiodes. Dat kan leiden tot drukte (en wachtrijen) bij grote en kleinere bezienswaardigheden. Bereid je ook daar op voor.

Dag 38 Xi'an – Beijing

Overdag heb je de gelegenheid om **Xi'an** verder te ontdekken. Rond de Klokkentoren is een modern plein gebouwd met terrasjes en een chique ondergronds winkelcentrum. Als je tijd hebt is ook het **Shaanxi Historisch Museum** zeker een bezoek waard. Aan het eind van de middag vertrek je met de nachttrein naar de hoofdstad van China, Beijing. Tijdens je laatste treinreis kun je misschien wel een paar woordjes Mandarijn oefenen met je Chinese medereizigers!

NB: Wil je tijdens de trajecten dat je met een nachttrein reist je reis upgraden naar de 'softsleeper'? Geef dat dan op bij de boeking van je reis, zodat wij een treinkaartje voor je kunnen proberen te regelen in de 'softsleeper'. Het kan voorkomen dat er op het moment dat je treinreis vertrekt toch geen 'softsleeper' beschikbaar blijkt. In dat geval zoeken we naar een passende oplossing.

Dag 39 Beijing

Vrije dag na aankomst. De komende dagen kan je **Beijing** ontdekken. Het is er een drukte van jewelste met duizenden Chinezen op de fiets of wandelend door de straten. In de grote Chinese hoofdstad vind je tempels, paleizen, parken, pleinen, markten en eetstalletjes. Diverse keizerlijke dynastieën zetelden in Beijing en dat heeft zijn monumentale sporen nagelaten. Maar de tijd heeft niet stilgestaan. Beijing is intussen een zeer moderne stad geworden met wolkenkrabbers, westerse winkelcentra en snelle auto's.

De **Verboden Stad** is de vroegere woon- en werkplaats van de keizers en hun hofhouding. Binnen de dikke hoge muren kun je uren ronddwalen door de paleizen, paviljoenen en tuinen. Boven de toegangspoort van de **Verboden Stad** hangt nog steeds het kolossale **portret van Mao Zedong**, dat uitziet over het immens grote **Tiananmenplein**. Op het plein zijn het Maomausoleum, het Nationaal Historisch Museum en de Grote Hal van het Volk te bezichtigen.

NB: Wil je tijdens je reis naar de Verboden Stad? Geef dat dan op bij de boeking van je reis, zodat wij een kaartje voor je kunnen regelen. De Verboden Stad is een populaire bezienswaardigheid waar per dag een vastgesteld aantal bezoekers wordt toegelaten. Houd er echter rekening mee dat dit soms niet lukt. Het boekingskantoor van de Verboden Stad opent pas een week van tevoren en heel China stort zich dan op de kaartjes. In het sporadische geval dat het ons niet gelukt is een ticket voor je te regelen zullen we het bedrag (circa € 12) aan je terugstorten.

Dag 40 Beijing / Excursie Grote Muur

Vrije dag. De optionele excursie naar de **Chinese Muur** (zo'n tachtig kilometer buiten de stad gelegen) is een van de hoogtepunten van je bezoek aan Beijing. Zo ver het oog reikt slingert de Muur zich over de heuvels in het ruige en desolate landschap. De excursie naar de Muur wordt gecombineerd met het **Zomerpaleis**, in het noordwesten van Beijing. Prachtige tuinen en een meer dat ooit met de hand is gegraven!

Zelf op pad? In de buurt ten zuiden van de oude stadspoort Qianmen kun je leuk winkelen, op zoek naar de laatste souvenirs van deze lange **Zijderoute groepsreis**. Je kunt slenteren door de *hutongs* (steegjes) van de oude volkswijken met hun typische binnenplaatsen. De **Lama Tempel**, een van de mooiste en rijkst gedecoreerde **Tibetaans-boeddhistische tempels** buiten Tibet, is goed te bereiken per metro of met de fiets. Genoeg te doen in de Chinese hoofdstad!

*NB: Wil je naar de **Chinese Muur** in combinatie met het **Zomerpaleis**? Geef dat dan op bij de boeking van je reis, zodat wij dat voor je kunnen regelen. Hier geldt dat het aantal bezoekers dat per dag wordt toegelaten gelimiteerd is.*

Dag 41 Beijing

Vrije dag. Sta vroeg op en ga naar het **Tiantanpark**, het park om de **Tempel van de Hemel**. Hier zijn inwoners van de hoofdstad (vooral veel ouderen) zoals elke ochtend bezig met diverse activiteiten. Er wordt stijl gedanst, mensen doen tai-chi oefeningen of beoefenen zwaardvechten. Groepjes bejaarde dames swingen op hippe Chinese muziek en elders dansen mensen met waaiers of lange gekleurde linten. Daarna kun je een bezoek brengen aan de Tempel van de Hemel zelf. Deze tempel is een bouwwerk zonder spijkers, gebouwd tijdens de **Ming-dynastie**.

's Avonds is een bezoek aan de **Peking Opera** of een **acrobatenshow** tijdens je verblijf in Beijing beslist een aanrader. Een culinaire specialiteit die je het best in Beijing kunt proeven is natuurlijk **Peking Eend**. Je reisbegeleid(st)er zal bij voldoende belangstelling op een van de avonden een theaterbezoek en/of een diner met Peking Eend voor de groep organiseren.

Dag 42 Vertrek Beijing – Aankomst

Je vertrekt naar de luchthaven voor je terugvlucht naar huis, waar je vandaag nog arriveert. Het einde van deze lange en zeker **prachtige groepsreis langs de Zijderoute**.

Aanvullende informatie

Wat is inclusief?

- internationale vluchten inclusief ruimbagage
- alle transport met (mini)bus
- gewone (mini)bus (of 6WD truckbus) in Kirgizstan
- treinreizen in China: Kashgar-Turpan / Zhangye-Xi'an / Xi'an-Beijing
- overnachtingen in hotels
- homestay in Akzu Djabagly / Tamchi
- homestay buiten de zomer in Bokonbaevo / Naryn / Tash Rabat
- overnachting in de zomer in yurt in Darwaza, Tuura Suu en Son Kul
- ontbijt in Turkmenistan / Oezbekistan / Kazachstan / Kirgizië / China
- diner in Darwaza (bbq) / Akzu Djabagly / Tamchi / Tuura Suu / Son Kul / Tash Rabat
- Nederlandstalige reisbegeleiding
- excursies citytour Ashgabat / oud-Merw / Burana-toren / Jiayuguan
- entreegeld voor oud-Merw en Danxia Landform
- travel entry pass Turkmenistan
- luchthavenbelastingen
- brandstofheffing

Wat is exclusief?

- registratie Turkmenistan (USD 14 + 2 pasfoto's)
- overige maaltijden
- optionele excursies
- alle entreegelden (met uitzondering van oud-Merw en Danxia Landform)
- fooien
- visa
- boekings(dossier)kosten
- bijdrage Calamiteitenfonds (enkel op Nederlandse reizen of voor reizigers met Nederlandse nationaliteit)
- Consumentenbijdrage SGR € 5,- per persoon (enkel op Nederlandse reizen)
- reis- en annuleringsverzekering
- *NB: Upgrade van de nachttrein naar voor trajecten Kashgar-Daheyan / Zhangye-Xi'an / Xi'an-Beijing. Dit dient van tevoren geboekt te worden. Extra kosten bedragen € 65 per persoon. In de slaapwagon met de softsleeper klasse zijn er gesloten compartimenten met 4 bedden per compartiment (met beddengoed) boven elkaar.*

Attentie

- Eenpersoonskamer is niet mogelijk in de nachttreinen, homestays in Kazachstan en Kirgizië, Yurten in Darwaza en Kirgizstan.

Zakgeld

950

Excursies

China: Beijing - Acrobatenshow (kaartjes & transfers)

Je bezoekt het Jinsha theater, waar je de kunst van de acrobatiek nog volop kunt ervaren. Je zit dichtbij het podium waardoor je de extreme inspanning zeer goed kan zien, voelen, en horen. De show duurt ongeveer 1,5 uur. De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 4 personen.

China: Beijing - Grote Muur bij Mutianyu & Zomerpaleis (opgeven bij boeking!)

Om de grote massa voor te zijn vertrekken we al vroeg in de ochtend met de bus naar de Grote Muur bij Mutianyu. Aan het eind van de ochtend rijden we vervolgens in ongeveer twee uur naar het Zomerpaleis waar je je kunt vergapen aan de 'Marmeren Boot' of heerlijk rond kan dwalen door de schitterende tuinen.

Inclusief: vervoer per eigen bus, entreegelden

China: Beijing - Hutongexcursie per riksja & bezoek Bell Tower (½ dag)

Het woord 'hutong' komt van 'hottog', dat zoiets betekent als 'bron'. Dorpelingen groeven destijds een bron en vestigden zich er omheen. Tegenwoordig bestaat een hutong uit een aantal complexen van huizen om een hofje, waar met name oude stedelingen leven. Deze trip neemt je mee naar het oude Beijing ten noordwesten van de Verboden Stad. Je maakt een tocht in een riksja (circa 30 minuten) en te voet waarbij je veel oude huizen, steegjes, een hofje en een lokale markt ziet. Je ervaart het leven van de bewoners en sluit de halve dag excursie af met een bezoek aan de Bell Tower. Inclusief: riksja, lokale gids in de hutong en entreegeld voor de Bell Tower. Deze excursie zal ongeveer een halve dag in beslag nemen.

De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 4 personen.

China: Beijing - Verboden Stad (alleen entreegeld) (opgeven bij boeking!)

De keizerlijke Verboden Stad (gesloten op maandagen) is een van de hoogtepunten van Beijing. Een populaire bezienswaardigheid waar per dag een vastgesteld aantal bezoekers wordt toegelaten.

Wil je naar de Verboden Stad (halve dag), geef dat dan op bij je boeking, wij proberen dan een kaartje voor je te regelen. Houd er rekening mee dat dit soms niet lukt. Het boekingskantoor opent pas een week van tevoren en heel China stort zich dan op de kaartjes. In het sporadische geval dat het ons niet gelukt is een ticket voor je te regelen zullen we het betaalde bedrag aan je teruggeven.

Het genoemde bedrag is voor het entreegeld plus reserveringskosten. De transfer is exclusief (voor eigen rekening) en kan eenvoudig worden geregeld door je reisbegeleider.

China: Dunhuang – Mogaogrotten (alleen transfers) en de Zingende Zandduinen (opgeven bij boeking!)

Je bezoekt de wereldbepaalde Mogaogrotten, een van de culturele hoogtepunten van China. Enkele honderden grotten staan vol met boeddhistische beelden en schilderijen uit de 4de tot en met de 12de eeuw. Bezoek aan de grotten is alleen mogelijk in groepsverband. Het entreegeld van circa 368 yuan betaal je ter plaatse (bedrag is onderhevig aan wijzigingen). De Zingende Zandduinen zijn een van de vele natuurwonderen die China rijk is. Wanneer je door het zand loopt ontstaat er een hoog geluid dat vergelijkbaar is met klanken uit de traditionele Chinese muziek.

LET OP: In verband met het beperkte aantal toegestane bezoekers dat de Mogaogrotten per dag mag betreden, kan deze excursie alleen vooraf worden geboekt.

China: Dunhuang: Yadan landform, Yumenguan en Han Chinese Muur

Een lange excursie brengt je naar een aantal bijzondere plaatsen. Op 180 km van Dunhuang ligt het Yadan Geopark, een woestijnlandschap met bijzondere rotsformaties. Yumenguan is de volgende stop tijdens de excursie. Tijdens de Han Dynastie (202 v.Chr. - 220) vormde Yumenguan een toegangspoort in de Chinese Muur. De restanten van de Chinese Muur die zich in de omgeving van Yumenguan bevinden, zijn meer dan 1300 jaar ouder dan de bekendste delen van de Muur, zoals die rond Beijing.

De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 6 personen.

Het minimum aantal deelnemers om deze excursie door te laten gaan is 6.

Aanvangstijd excursie: 08:00 uur

Duur van excursie: ongeveer 10 uur

China: Kashgar - Oyttag Glacier Park

Het Oyttag Glacier Park is een wonderbaarlijk mooi stukje natuur. Verschillende gletsjers strekken zich er over een gebied van maar liefst 225 km² uit. In de verte ligt de 6.678 meter hoge berg Ailanish. In het park vind je in de koude maanden verschillende ijsgrotten, ijsmeren en enorme ijspegels. In de zomer verandert het landschap in een gebied vol stromende riviertjes en watervallen. Het is niet alleen ijs en water wat je in het Oyttag Glacier Park te wachten staat. De door winderosie gevormde kloven, het primair woud en de grasvlaktes zorgen ervoor dat je je geen moment zal vervelen.

Inbegrepen:

Niet inbegrepen:

Duur:

Prijs:

China: Nachttrein in softsleeperklasse voor 3 trajecten: Kashgar - Turpan / Zhangye-Xi'an / Xi'an - Beijing

Nachttrein in softsleeperklasse voor trajecten Kashgar - Turpan/ Zhangye - Xi'an / Xi'an - Beijing. In de slaapwagon met softsleeper klasse zijn er gesloten compartimenten met 4 bedden per compartiment (met beddengoed) boven elkaar. Deze upgrade dient van tevoren bij boeking (!) te worden opgegeven.

China: Turpan: Bezoek aan de ruïnes van Gaochang, Astana tombes en Bezeklikgrotten

Gaochang zou tijdens de hoogtijdagen van de Zijderoute een Han-Chinese kolonie zijn geweest. Onder de overblijfselen bevinden zich een stoepa en voorraadkamers. Niet ver van Gaochang liggen de Astana tombes, meer dan 1.000 tombes waar overleden bewoners van Gaochang ten ruste werden gelegd. In de prachtige zandstenen Flaming Mountains, bezoek je de Bezeklikgrotten. Deze omvatten 77 grotten met boedhistische muurschilderingen uit de tijd van het West-Oeigoerse rijk (10e - 13e-eeuw).

De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 6 personen. Genoemde excursieprijs is variabel, tussen 280 en 430 yuan per persoon, en sterk afhankelijk van het seizoen waarin je reist. Je reisbegeleider zal je de prijs mededelen die van toepassing is voor jouw excursiedag.

Inbegrepen: vervoer

Niet inbegrepen: entree

China: Turpan – Jiaohe, Karez en Sugong toren (alleen transfers)

Op een plateau met mooi uitzicht op 10 km van Turpan bevinden zich de overblijfselen van de 2000 jaar oude hoofdstad van het Jushi rijk, de ruïnes van Jiaohe die deel uitmaken van monumenten die als Zijderoute op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan. Je bezoekt ook de Karez, vergelijkbaar met de Qanat in Iran. Dankzij dit ondergrondse watersysteem, kon Turpan in het verleden uitgroeien tot een belangrijke pleisterplaats op de Zijderoute. The Sugong toren wordt ook wel de Imin Minaret genoemd. Deze 37 meter hoge toren is de hoogste islamitische toren in de provincie Xinjiang. De excursie duurt tussen 4 en 5 uur. Genoemde excursieprijs is variabel, tussen 280 en 430 yuan per persoon, en sterk afhankelijk van het seizoen waarin je reist. Je reisbegeleider zal je de prijs mededelen die van toepassing is voor jouw excursiedag.

China: Xi'an - Terracotta Leger & Grote Gans Pagode (opgeven bij boeking!)

Je rijdt in ruim een uur naar het befaamde Terracotta leger, waar je oog in oog zult staan met het leger van keizer Qin. Op de terugweg rijd je via de Grote Gans pagode terug naar het hotel. De excursie neemt ongeveer 6-8 uur tijd in beslag.

Inclusief: vervoer per eigen bus, entreegelden

China: Xi'an - Tang Dynastie show (alleen kaartjes)

Een spectaculaire show van een dik uur met traditionele dans, muziek en zang (op dinsdag en vrijdag). Transfers zijn niet inbegrepen.

De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 4 personen.

China: Xi'an - Traditionele dumpling-maaltijd in Defachang Restaurant

Geniet van de lokale specialiteit: een gevuld deeggerecht dat in allerlei variaties qua vorm en smaak samengesteld kan worden. Transfers zijn niet inbegrepen.

De prijs van deze excursie is gebaseerd op de deelname van minimaal 4 personen.

Kirgizië: Bishkek - Nationaal Park Ala Archa

Ga net als de Kirgiezen op een vrije dag naar het park. Prachtig gelegen, 40 km buiten Bishkek en een wandelparadijs. Je kunt kiezen of je naar de waterval loopt, of nog verder. Dichterbij blijven en een eenvoudige heuvel op is ook mogelijk. Je hebt er altijd een prachtige dag! De hoogste berg in het park is bijna 5000 meter hoog. Deze excursie wordt gratis aangeboden bij een minimum van 4 deelnemers.

Inbegrepen: vervoer en gids.

Niet inbegrepen: entree, fooi

Informatie over het land

Turkmenistan

Bevolking

Turkmenistan telt ruim 6 miljoen inwoners. 45 procent van de bevolking woont in de stad.

Bevolkingsgroepen van Turkmenistan: De bevolking bestaat voor 75 procent uit Turkmenen, 10 procent Russen, 9 procent Oezbeken, 2 procent Kazachen en verder Azeri en Iraniërs. De Turkmenen zijn van oorsprong een nomadenvolk. Na het afschaffen van de dubbele nationaliteit in 2003 zijn veel Russen vertrokken uit Turkmenistan.

Cultuur

Turkmenen zijn in hun hart nog steeds nomaden. Nomaden regels domineren het huiselijk leven, in het bijzonder de wijze waarop gasten behandeld moeten worden. Als je een huis bezoekt, krijg je overweldigend veel belangstelling. Je krijgt soms een jonger gezinslid toegewezen die moet zorgen dat je het goed naar je zin hebt.

Kleding in Turkmenistan: Wat betreft kleding zie je in Turkmenistan een groot verschil tussen platteland en stad. In de steden dragen de mensen vooral westerse kleding. Maar daarbuiten dragen de vrouwen vaak fleurige jurken en de mannen een telpek, het traditionele hoofddeksel van schapenwol.

Eten en drinken

Zoals in andere Centraal-Aziatische landen staan *plov* (rijst, schapenvlees, uien, wortelen en rozijnen) en *sjaslik* vaak op het menu. *Plov* wordt bereid met katoenzaadolie. Daarom ruikt het zo speciaal. *Sjaslik* smaakt het best als het wordt gekookt op de takken van een *saxaul* struik die in de woestijn groeit. Andere favoriete hapjes: *samsa* (samosa, vleesballetjes in deeg) en een variant van een vleespasteitje, maar dan groter en rond met de naam *fitchi*.

Specialiteiten in Turkmenistan: Een typisch Turkmeense maaltijd is *dograma*, gemaakt van brood, gekookt vlees en uien. Een soep die vaak gegeten wordt is *chorba*, soep van gekookt schaap met aardappel, wortelen en knolraap, elders in de regio ook wel shorpa genoemd. Ook *manti*, gestoomde noedels, is een populair gerecht. Brood, *cörek*, is rond en plat en smaakt het lekkerst als het net uit de oven komt.

Drinken in Turkmenistan: Mineraalwater is in Turkmenistan overal verkrijgbaar. Bier en wodka worden veel gedronken. Wat bier betreft zijn de merken *Berk* en *Zip* het meest populair.

Feestdagen en festivals

Nationale feestdagen in Turkmenistan zijn: Nieuwjaarsdag (1 januari); Remembrance Day (12 januari); Vlaggendag (19 februari), verjaardag van de president; Internationale vrouwendag (8 maart); Paardendag (27 april); dag van de Overwinning (9 mei), Dag van 'Revival & Unity' (18 mei); Dag van het gedicht Magtymguly (19 mei); Tapijtendag (25 mei of de laatste zondag in mei), Dag van de verkiezingen van de eerste president (21 juni), Meloendag (10 juli); Turkmenbashi Dag (14 juli); Dag van de herinnering van aardbeving in 1948 (6 oktober); Onafhankelijkheidsdag (27-28 oktober); Studenten jongerendag (17 november); Brooddag (30 november); Goede burendag (7 december); Neutraliteitsdag (12 december).

Feest van de lente: *Nowruz Bayram* (21-22 maart) is een wijdverspreid feest dat vooral in Iran, maar ook in Centraal-Azië gevierd wordt. Het is het feest van het begin van de lente (in Iran ook het begin van het nieuwe jaar). Een paar dagen voor *Nowruz* is het tijd voor *khashar*, mensen doen hun best om er voor te zorgen dat alle woningen, steden en dorpen er netje uit zien. Na *Nowruz* volgen meestal een of twee vrije dagen.

Islamitische feestdagen in Turkmenistan: Daarnaast zijn er een aantal islamitische feestdagen die meestal enkele dagen duren. Omdat de islamitische kalender is gebaseerd op het maanjaar, schuiven de feestdagen volgens onze telling ieder jaar tien à elf dagen naar voren. Direct na afloop van de vastenmaand Ramadan is het Suikerfeest: *Aid Saghir*, ook wel genoemd *Aid al Fitr*. Een heel belangrijk religieus feest is *Aid al Kabir*, het Offerfeest. Iedere familie slacht op rituele wijze een schaap. *Premier Moharem* is het islamitisch nieuwjaar. De *Mouloud* viert de geboortedag van de profeet Mohammed.

Fooien

Hotelpersoneel, chauffeurs en gidsen in Turkmenistan zullen een kleine fooi op prijs stellen. In de restaurants kan het bedrag afgerond worden. Soms zetten (duurdere) restaurants tien tot vijftien procent servicekosten op de rekening.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 1 à 2 euro per reiziger per dag.

Land en landschap

Turkmenistan heeft een oppervlakte van 488.100 km² (12 maal Nederland; 16 maal België). Turkmenistan bestaat voor het grootste gedeelte uit de Karakumwoestijn (zwarte woestijn met zandduinen). Alleen het Kopet Dag gebergte langs de grens met Iran, en het Karabilplateau langs de grens met Afghanistan liggen boven de 500 meter. Het gebied langs de Kaspische Zee ligt beneden de zeespiegel. De rivieren Murgab en de Hari Rud lopen dood in de woestijn.

Religie

Turkmenen zijn bijzonder religieus. Hun traditionele animistische geloof heeft zich vermengd met de islam. Moskeeën en mausolea zijn vaak versierd met animistische symbolen zoals slangen en ramshoorns. Pelgrims hebben soms een klein kribbetje om hun hals hangen, ten teken dat zij graag een kind wensen. Naast een overgrote meerderheid van moslims is er een minderheid die Russisch-Orthodox is.

Taal

Turkmeens is de officiële staatstaal van Turkmenistan. De taal hoort tot de Turkse taalgroep. In Turkmenistan spreekt bijna iedereen ook Russisch. Mensen die werkzaam zijn in het toerisme spreken vaak Engels.

Weer en klimaat

Turkmenistan heeft een landklimaat. De zomers zijn extreem warm en de winters erg koud. De neerslag is over het algemeen het hele jaar door gering.

Beste reistijd voor Turkmenistan: De beste periode voor een [rondreis Turkmenistan](#) is het voorjaar (april-mei) en najaar (september-oktober).

Klimaattabel Turkmenistan: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

ASHGABAT

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	7	4	8	-
Februari	9	5	9	-
Maart	15	5	12	-
April	23	7	12	-
Mei	30	9	9	-
Juni	35	11	3	-
Juli	38	12	2	-
Augustus	36	11	1	-

September	31	10	2	-
Oktober	23	7	5	-
November	16	6	6	-
December	10	4	7	-

TURKMENABAT

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	7	4	7	-
Februari	10	5	6	-
Maart	16	6	7	-
April	25	8	6	-
Mei	31	10	3	-
Juni	36	13	0	-
Juli	37	13	0	-
Augustus	35	12	0	-
September	30	11	1	-
Oktober	23	8	3	-
November	16	6	4	-
December	9	4	7	-

Adressen

Turkmenistan heeft geen ambassade in Nederland.

Ambassade van Turkmenistan in België

Generaal Jacqueslaan 15, 1050 Brussel

T +32 2 648 18 74

I Turkmenistan@skynet.be

Nederland heeft geen consulaat in Turkmenistan.

De bevoegde ambassade bevindt zich in Moskou.

I www.nederlandwereldwijd.nl

Belgie heeft geen consulaat in Turkmenistan.

De bevoegde ambassade bevindt zich in Azerbaidjan.

I <http://azerbaidjan.diplomatie.belgium.be>

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage voor je [Turkmenistan rondreis](#) mee te nemen in een rugzak of in een weekendtas. Een koffer raden we sterk af. Het gewicht van je bagage kan meestal beperkt blijven tot maximaal twaalf kilo per persoon.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Zo zijn korte broeken, korte rokken en hemdjes taboe in islamitische landen. In de grote steden van Centraal-Azië is het dragen hiervan echter geen probleem.

Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, universeel geldige verloopstekker, reisgids, voldoende fotomateriaal, pet, toiletartikelen, badslippers, zwembadkleding, wekker, schrijfgerei, schaar, beker en zakmes.

Communicatie

Iedere vorm van communicatie wordt gecontroleerd door de regering. Zelfs je ansichtkaarten worden bekeken alvorens ze voor verder transport ter beschikking worden gesteld.

Telefoneren in Turkmenistan: Turkmenistan beschikt over een mobiel GSM netwerk. Informeer bij je provider of deze een overeenkomst heeft met een van de Turkmeense Telecombedrijven (MTS en TM Cell). Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Het internationale landnummer van Nederland is +31, van België +32 en van Turkmenistan +993. Houd er rekening mee dat alle uitgaande telefoontjes afgeluisterd kunnen worden, dus wees voorzichtig.

Internet in Turkmenistan: Buiten Ashgabat is internet een onbekend iets en zelfs in de stad zelf is het iets voor de geprivilegieerden. Houd er rekening mee dat uitgaande e-mails bekeken kunnen worden. De regering blokkeert bepaalde websites. In lobby's van de meeste hotels is WiFi.

Elektriciteit

De netspanning in Turkmenistan is 220 volt. Er komen soms stroomstoringen voor en de netspanning kan wisselen, waardoor gevoelige apparatuur kan beschadigen. Reserve batterijen en een verloopstekker zijn aan te raden. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Turkmenistan gebruikelijk zijn.

Fotografie

In Turkmenistan is het strikt verboden om tijdens je Turkmenistan rondreis alles wat met de president te maken heeft te fotograferen. Omdat alle gebouwen en pleinen voorzien zijn van zijn afbeelding, blijft er helaas weinig te fotograferen over. Vraag van te voren altijd aan je gids of reisbegeleider of je bepaalde beelden of mensen op de foto mag zetten.

Geldzaken

De Turkmeense munteenheid is de nieuwe *manat* (TMM). Er zijn biljetten van 1,5, 10,50, 100 en 500 *manat*. Kijk voor de dagkoers op: www.oanda.com.

Betalen in Turkmenistan: In Turkmenistan kun je eigenlijk alleen terecht met contante Amerikaanse dollars. In winkels of hotels kun je contante dollars vaak tegen een goede koers wisselen. Contante Amerikaanse dollars die gedrukt zijn na 2004 zijn het makkelijkste in te wisselen, gevolgd door contante euro's. Zorg in ieder geval voor voldoende cash dollars in kleine coupures. Dollarbiljetten moeten er ook goed uitzien: verfrommeld, oud papiergeld wordt geweigerd.

Gezondheid

Vaccinaties voor Turkmenistan worden beslist aangeraden. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar www.lcr.nl, de website van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (LCR) dat de richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met [Thuisvaccinatie.nl](https://thuisvaccinatie.nl) een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingen te zetten. [Thuisvaccinatie.nl](https://thuisvaccinatie.nl) is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD!

Reisapotheek voor Turkmenistan: Neem een kleine reisapotheek mee op je [vakantie naar Turkmenistan](#), met daarin o.a. jodium, pleisters, sterilon en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (Oral Rehydration Salts, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen op je Turkmenistan rondreis is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Openingstijden

Winkels, postkantoren en kantoren in Turkmenistan zijn geopend van 9.00 tot 18.00 uur. Tussen de middag zijn de meeste zaken gesloten. De bazaars en warenhuizen in de grotere steden zijn meestal langer open. De Tolchuka bazaar in Ashgabat is in het weekend geopend van 8.00 - 14.00 uur. Musea zijn geopend van 10.00-17.00 uur. In verband met het vrijdaggebed sluiten winkels en bazaars op donderdag vaak rond 14.00 uur.

Shopping in Turkmenistan: Aan de rand van Ashgabat vind je de oosterse *Altyn Asyr* bazaar, de grootste markt van Turkmenistan met meer dan 2000 winkeltjes. Zij verkopen sieraden, handwerk en allerhande gebruiksvoorwerpen. Ook zijn er volop eettentjes. Deze markt is in 2011 geopend en is in de plaats gekomen van de befaamde Tolchuka bazaar die afgebroken is.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 6 maanden geldig is en beschikt over tenminste 2 lege visum pagina's tegenover elkaar. Voor onze reizen naar Turkmenistan is een kopie van het paspoort nodig, om de uitnodigingsbrief voor het visum te kunnen verwerken. Dit is een vereiste voor toeristen die het land betreden. Wees je ervan bewust dat privacy in veel landen anders wordt geïnterpreteerd dan in Nederland. In hotels en bij grensovergangen wordt in veel gevallen een kopie van je paspoort verlangd en mogelijk bewaard. Houd er rekening mee dat een kopie waarbij je BSN-nummer is weggelaten, mogelijk niet wordt geaccepteerd.

Voor vertrek ontvang je van ons een gezamenlijke uitnodigingsbrief voor de hele groep. Dit houdt in dat persoonlijke gegevens als je naam, geboortedatum en paspoortnummer voor je medereizigers zichtbaar zullen zijn. De Turkmeense autoriteiten wijzen individuele uitnodigingsbrieven helaas af.

Visum:

Voor deze bestemming regel je het visum bij aankomst in Turkmenistan. Het is een 'visum on arrival' voor 10 dagen. Deze ontvang je op de luchthaven na betaling en het tonen van de fysieke uitnodigingsbrief. Voor Nederlandse reizigers zijn de visumkosten 85 USD en voor Belgische reizigers 75 USD (de prijzen zijn onder voorbehoud). Het visum dien je cash te betalen. De uitnodigingsbrief ontvang je uiterlijk 2 weken voor vertrek van ons. Heb je deze niet ontvangen? Neem dan gelijk contact met ons op want de uitnodigingsbrief is essentieel voor het visum. Het is erg belangrijk dat je de uitnodigingsbrief zelf uitprint en meeneemt.

Voor Turkmenistan moet er naast het visum ook een permit gekocht worden van 14 USD (onder voorbehoud). Dit betaal je cash aan de grens. Voor de permit zijn ook 2 kleuren pasfoto's nodig.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0) 23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Meer aanvullende informatie is terug te vinden onder het tabblad 'Meer reisinfo' bij iedere reis.

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Tijdsverschil

In onze zomertijd is het in Turkmenistan drie uur later dan in de Benelux. In de winter bedraagt het verschil vier uur.

Veiligheid

Over het algemeen is Turkmenistan redelijk veilig voor reizigers. Wel kun je te maken krijgen met corrupte douanebeambten en politieagenten. In Ashgabat moet je ervan uitgaan dat er op iedere straathoek een politieman, vaak undercover, staat die nauwgezet in de gaten houdt wat toeristen doen. Wees hier vooral voorzichtig met fotograferen.

Reisadvies voor Turkmenistan: Nuttige reisadviezen en actuele informatie over de veiligheid in de verschillende regio's van Turkmenistan vind je op www.nederlandwereldwijd.nl of op <http://diplomatie.belgium.be/nl>. Voor consulaire hulp en advies in het buitenland is het 24/7 BZ Contactcenter altijd bereikbaar via +31 247 247 247 of op Twitter via @247BZ.

Oezbekistan

Bevolking

Oezbekistan heeft een oppervlakte van 447.400 km² (11 maal Nederland; 15 maal België) waarvan slechts een klein gedeelte vruchtbaar is. Het land telt ruim 34 miljoen inwoners.

Bevolkingsgroepen van Oezbekistan: Oezbeken maken ruim driekwart van de bevolking uit, Russen 6 procent, Tadjieken 5 procent en Kazachen 4 procent. Evenals de Kazachen en Kirgiezen stammen de Oezbeken oorspronkelijk van Turks-Mongoolse nomadenstammen die sinds oudsher door deze streek trokken.

Feestdagen en festivals

Oezbekistan kent tal van nationale feest- en herdenkingsdagen om onafhankelijkheid, oorlogen en martelaars te herdenken. Nieuwjaarsfeest (1 januari); Internationale Vrouwendag (8 maart) op deze dag krijgen vrouwen en meisjes cadeautjes, bloemen en kaarten; Dag van de Arbeid (1 mei); Dag van de Overwinning, einde van de tweede wereldoorlog (9 mei); Onafhankelijkheidsdag (1 september), deze dag wordt groots gevierd met markten waar snoep verkocht wordt, muziek- en dansvoorstellingen en vuurwerk. Het initiatief tot de viering komt echter vooral van de overheid, die een bijzondere waarde hecht aan deze dag; Dag van de Grondwet (8 december).

Feest van de lente: *Nowruz* is een wijdverspreid feest dat vooral in Iran, maar ook in Centraal-Azië gevierd wordt. Het is het feest van het begin van de lente (in Iran ook het begin van het nieuwe jaar). Een paar dagen voor *Nowruz* is het tijd voor *khashar*, mensen doen hun best om er voor te zorgen dat alle woningen, steden en dorpen er netje uit zien. Na *Nowruz* volgen meestal een of twee vrije dagen.

Islamitische feestdagen in Oezbekistan: Daarnaast zijn er een aantal islamitische feestdagen die meestal enkele dagen duren. Omdat de islamitische kalender is gebaseerd op het maanjaar, schuiven de feestdagen volgens onze telling ieder jaar tien à elf dagen naar voren. Direct na afloop van de vastenmaand *ramadan* is het Suikerfeest: *Aid Saghir*, ook wel genoemd *Aid al Fitr*. Een heel belangrijk religieus feest is *Aid al Kabir*, het Offerfeest. Iedere familie slacht op rituele wijze een schaap. *Premier Mohareem* is het islamitisch nieuwjaar. De *Mouloud* viert de geboortedag van de profeet Mohammed.

Cultuur

Als mannen elkaar begroeten, schudden ze elkaar eerst de hand, vervolgens brengen ze de linkerhand naar het hart waarmee ze tot uitdrukking brengen dat de groet uit het diepst van het hart komt. Vrouwen geven elkaar bij het begroeten een klopje op de rug. Hele goede bekenden raken elkaars wang aan.

Thee drinken in Oezbekistan: Thee is het eerst dat je aangeboden krijgt als je ergens te gast bent. Het is het teken van gastvrijheid en je drinkt het uit theekommetjes (*pyala's*). Thee wordt in grote theepotten gezet en drie maal teruggeschonken in de kop voordat het opgedronken mag worden. De theekommetjes worden nooit helemaal volgeschonken, want dat betekent dat iemand onwelkom is en moet opstappen. Wanneer de thee te warm is, blaas er dan niet in maar draai de thee in de kom voorzichtig rond.

Gewoonten in Oezbekistan: Brood is heilig in Oezbekistan. Leg brood niet op de grond, niet met de onderkant naar boven en gooi het niet weg. Als iemand je een kopje thee aanbiedt en je hebt er geen tijd voor, zal hij je in plaats van thee, brood aanbieden. Breek er in ieder geval een stukje vanaf en bedank met de '*amin*', de gebruikelijke manier van bedanken. Beide handpalmen worden boven het gezicht geheven en vervolgens wordt langzaam een neergaande beweging langs de wangen gemaakt.

Kleding in Oezbekistan: De traditionele kleding van Oezbeekse mannen bestaat uit lange, kleurige gestreepte jassen (*chapans*) en wijde broeken die bij de kuiten uit hoge laarzen poffen. Tegenwoordig zie je alleen nog oude mannen met deze kleding rondlopen. Op hun hoofd dragen ze een *doppa* (*tsjoebeteika*), een geborduurd hoofddeksel. Vrouwen dragen meestal bonte zijden jurken, vaak met een kleurige broek. Hun hoofd bedekken ze met gebloemde hoofddoeken, soms dragen ze ook een *doppa*.

Eten en drinken

De Oezbeekse keuken is in onze ogen aan de vette kant. *Plov*, het standaardgerecht in Oezbekistan, bestaat uit rijst met schapenvlees, uien, wortels en rozijnen gebakken in schapenvet. *Laghman* is een noedelspoep waarvan de samenstelling nogal kan verschillen maar er zit altijd schapenvlees en groenten in. *Shurpa* is een vette soep met een homp vlees en groenten. Erg populair in Oezbekistan zijn *sjasliks*, stukjes schapenvlees aan een spies.

Buitenlandse restaurants: Daarnaast zijn er restaurants waar overwegend Russisch eten geserveerd wordt zoals *borsjt* (bietensoep), *bifstek*s (gehakt), *beef stroganoff* (vlees in een sausje) en kotelet (gepaneerd vlees). In de grotere steden vind je ook restaurants met een internationale keuken zoals Indiaas, Italiaans, Chinees of Koreaans. Ook liefhebbers van *fastfood* komen hier aan hun trekken.

Drinken in Oezbekistan: Bij het eten worden mineraalwater en frisdranken geserveerd. Koffie is niet altijd verkrijgbaar dit in tegenstelling tot thee (zwart of groen) dat overal en altijd gedronken wordt. Wodka is er in alle soorten en maten, evenals Oezbeekse champagne en cognac. *Kwas* is een soort licht alcoholisch drankje gemaakt van oud brood en gist. Westers bier is volop verkrijgbaar. In Oezbekistan kun je beter geen water uit de kraan drinken. Flessen water zijn overal te koop.

Land en landschap

Oezbekistan bestaat voornamelijk uit woestijn en semi-woestijn. Het uitgestrekte laagland in het westen bestaat uit de Kyzylkumwoestijn (rode zand) en de oase Choresem aan de beneden loop van de rivier Amu Darja. In het uiterste westen ligt het Aralmeer en het Ustjurtplateau. De Amu Darja en de Syr Darja zijn de twee grootste rivieren van Oezbekistan; ze vinden hun oorsprong in de bergketens ten oosten van Oezbekistan. Het oosten bestaat uit het grootste gedeelte van het Ferganabekken en de uitlopers van de Tian Shan en Zerafshanketen met pieken tot 4500 meter hoog. De vruchtbare en dichtbevolkte Ferganavallei (300 kilometer lang, 170 kilometer breed) is de grootste

vallei van Centraal-Azië.

Irrigatie in Oezbekistan: In Oezbekistan is veel van de oorspronkelijke woestijn in cultuur gebracht. Uit irrigatiekanalen die door de rivieren Amu Darya en Syr Darya worden gevoed, stroomt water de woestijn in waardoor het eens zo barre landschap veranderde in vruchtbare katoenvelden. Deze irrigatie heeft een ecologisch drama tot gevolg gehad. Het Aralmeer, waarin de twee rivieren uitmonden, is 70 procent ingekrompen en zal, als de irrigatie zo wordt voortgezet, binnenkort verdwenen zijn.

Taal

Oezbeeks is de officiële taal in Oezbekistan. Deze taal behoort tot de Turkse taalfamilie. Oorspronkelijk maakte het Oezbeeks gebruik van het Arabische schrift, van 1929 tot 1940 van het Latijnse alfabet, daarna van het Cyrillische schrift. In 1993 is er een wet aangenomen, die de overgang naar het Latijnse schrift regelt. Na twintig jaar onafhankelijkheid is de kennis van het Russisch afgenomen; een nieuwe generatie is opgegroeid met de Oezbeekse taal en ook Engels. Alleen de oudere generatie spreekt nog Russisch.

Enkele woordjes Oezbeeks

Hallo - *Salom*

Bedankt - *Rachmat*

Ik kom uit Nederland/België - *Men kelgan Gallandia/Belgija*

Het is lekker - *Sjirin*

Voor meer woordjes Oezbeeks, download de app 'google translate'.

Religie

In Oezbekistan is ongeveer 90 procent moslim en 10 procent Russisch-orthodox. Van de twee grote stromingen binnen de islam, de soennieten en sjiïeten, heeft de soennitische de meeste aanhang in Oezbekistan.

Vrijheid van religie in Oezbekistan: Pas na de onafhankelijkheid nam de religieuze vrijheid toe. Overal werden moskeeën en *madrassa's* opgeknapt en nieuwe gebouwd. Minderheden kunnen hun Russisch-orthodoxe kerk of synagoge bezoeken. Islamitisch-fundamentalistische groeperingen, die terug willen naar een conservatieve islam zijn officieel verboden in Oezbekistan maar hebben veel aanhang in de Ferganavallei.

Foien

Hotelpersoneel, chauffeurs en gidsen in Oezbekistan zullen een kleine fooi op prijs stellen. In de restaurants kan het bedrag afgerond worden. Soms zetten (duurdere) restaurants tien tot vijftien procent servicekosten op de rekening. Dat gebeurt ook als er een muziekband speelt. In *chaikhana's* (eenvoudige restaurants) is een fooi niet gebruikelijk.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 1 à 2 euro per reiziger per dag.

Weer en klimaat

Oezbekistan heeft een landklimaat. De zomers (van mei tot oktober) zijn droog en heet. Dankzij de lage luchtvochtigheid zijn deze hoge temperaturen toch nog goed te verdragen. De winters lopen van november tot februari en kunnen zeer koud zijn met temperaturen tot ver onder nul. Regen valt er weinig en als die valt is dat vooral in de bergen en in het oosten van de Fergana-vallei. In de nazomer, begin oktober, kan er vooral in berggebieden ook regen vallen.

Beste reistijd voor Oezbekistan: De beste periode voor een [rondreis door Oezbekistan](#) is in het voorjaar (april-mei) of in het najaar (september-oktober).

Klimaattabel Oezbekistan: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

TASHKENT

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	6	4	14	-
Februari	8	4	12	-
Maart	14	5	14	-
April	22	7	13	-
Mei	27	10	10	-
Juni	33	12	5	-
Juli	36	13	3	-
Augustus	34	12	2	-
September	29	10	3	-
Oktober	21	7	8	-
November	14	5	10	-
December	9	3	13	-

BUCHARA

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	6	4	7	-
Februari	9	5	7	-
Maart	16	6	8	-
April	24	8	7	-
Mei	30	10	4	-
Juni	35	13	1	-
Juli	37	13	1	-
Augustus	35	12	0	-
September	30	11	1	-
Oktober	22	8	3	-
November	15	6	4	-

Adressen

Ambassade van Oezbekistan in België

Avenue F. Roosevelt 99, 1050 Brussel

T +32 (0)2 661 2042/ 672 88 44

E consulat@uzbekistan.be

I <http://belgium.mfa.uz/en/>

Consulaat van Nederland in Oezbekistan

4, Afrosiab Street, 4th floor, 100031 Tashkent

T +998 90 910 58 58

E nlconsulate.tashkent@gmail.com

I <https://www.rijksoverheid.nl>

I <https://www.netherlandsandyou.nl>

Consulaat van België in Oezbekistan

Uzbekistan 10 Rue General Karimov 700031 Tashkent

T +998 71 255 01 88

E cbelcons@globalnet.uz

I <https://www.belgische-ambassade.com>

Communicatie

Oezbekistan beschikt over een mobiel netwerk. De dekking beperkt zich voornamelijk tot de stedelijke gebieden. Informeer of je provider een overeenkomst heeft met een van de Oezbeekse telecommataatschappijen (UCell, Beeline en UMS). Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. De landcode voor Nederland is 0031, voor België 0032 en voor Oezbekistan 00998.

Internet in Oezbekistan: Internetcafés zijn er in Tashkent en andere grote steden. Houd er wel rekening mee dat de verbinding meestal erg traag is. In Tashkent en andere steden hebben de meeste hotels Wi-Fi.

Elektriciteit

De netspanning in Oezbekistan is 220 volt. Er komen soms stroomstoringen voor en de netspanning kan wisselen, waardoor gevoelige apparatuur kan beschadigen. Reserve batterijen en een verloopstekker zijn aan te raden. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Oezbekistan gebruikelijk zijn.

Gezondheid

Vaccinaties voor Oezbekistan worden beslist aangeraden. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar www.lcr.nl, de website van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (LCR) dat de richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingen te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD!

Reisapotheek voor Oezbekistan: Neem een kleine reisapotheek mee met daarin o.a. jodium, pleisters, zonnebrand en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (*Oral Rehydration Salts*, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen op je [Oezbekistan reis](#) is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Preventieve maatregelen voor je reis naar Oezbekistan: Bij aankomst is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water uit de kraan kun je beter niet drinken. Kijk voor meer informatie op www.gezondopreis.nl.

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage tijdens je [rondreis door Oezbekistan](#) mee te nemen in een rugzak of in een weekendtas. Een koffer raden we af. Het gewicht van je bagage kan meestal beperkt blijven tot maximaal twaalf kilo per persoon.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen naar Oezbekistan die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Zo zijn korte broeken, korte rokken en hemdjes taboe in islamitische landen. In de grote steden van Centraal-Azië is het dragen hiervan echter geen probleem.

Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, universeel geldige verloopstekker, reisgids, pet, toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, schaatje en zakmes (allebei niet in je handbagage tijdens de vluchten).

Geldzaken

De munteenheid is de Oezbeekse *sum* (UZS). Een Oezbeekse *sum* = 100 *tiyn*. Er zijn briefjes van 50.000, 10.000, 5000, 1000, 500, 200, 100 en 50 *sum*. Kijk voor de actuele koers op www.oanda.com. Bij banken en wisselkantoorjes in de grote hotels kun je euro's en US\$ wisselen.

Pinnen in Oezbekistan: Hoewel prijzen officieel in *sum* aangekondigd moeten worden, laat men toeristen het liefst in 'harde valuta' betalen, bij voorkeur in euro's of Amerikaanse dollars. De mogelijkheden om te pinnen tijdens [Oezbekistan reizen](#) zijn beperkt. In Tashkent zijn er een aantal ATMs waarvan enkele in de grote hotels. Daar kun je geld opnemen met een creditcard. Buiten de hoofdstad kunnen gebruikers van een Mastercard terecht bij de Asaka Bank (www.mastercard.com) en Visacard-gebruikers bij diverse banken (www.visa.com/atmlocator).

Veilig pinnen in Oezbekistan: Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse banken de bankpassen met Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Oezbekistan dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'. NB Belgen kunnen hun bankpas in Oezbekistan standaard onbeperkt gebruiken. Belgische banken rekenen Oezbekistan bij Europa.

Openingstijden

Winkels zijn op werkdagen geopend van 9.00-19.00 uur, levensmiddelenwinkels van 8.00-17.00 uur, banken van 9.30-17.30 uur en postkantoren van 9.00 tot 18.00 uur. Tussen de middag zijn de meeste zaken gesloten in verband met de lunchpauze. De warenhuizen in de grotere steden zijn meestal langer open. In Tashkent verschijnen steeds meer 24 uur supermarkten waar alles te koop is. Bazaars beginnen al vroeg, rond 6.00 uur 's ochtends.

Fotografie

Oezbekistan is een fotogeniek land, niet alleen vanwege de natuur maar vooral ook vanwege de mensen. Als je mensen tijdens je [rondreis in Oezbekistan](#) wilt fotograferen, vraag dan altijd eerst om toestemming. In musea en bij bezienswaardigheden moet je meestal een apart kaartje kopen om foto's of filmopnames te mogen maken. Wees zeker terughoudend bij het fotograferen van religieuze plaatsen en gebeurtenissen. Het is streng verboden

Veiligheid

Over het algemeen is Oezbekistan veilig te bereizen. Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. Voor de verzekering is het van belang dat je aangifte doet bij de politie.

Reisadvies voor Oezbekistan: Nuttige reisadviezen en actuele informatie over de veiligheid in de verschillende regio's van Oezbekistan vind je op www.nederlandwereldwijd.nl of op <http://diplomatie.belgium.be/nl>. Nederlanders kunnen in geval van nood 24/7 bellen met het contactcenter van Buitenlandse Zaken, telefoon +31 247 247 247. Ook via het Twitteraccount @247BZ of de 24/7 BZ Reisapp kun je direct contact opnemen met het contactcenter.

Tijdsverschil

In de zomer is het in Oezbekistan drie uur later dan in de Benelux. In de winter is het verschil met België en Nederland vier uur.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is. Als je naar Oezbekistan reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf tot maximaal 30 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Kirgizië

Bevolking

Kirgizië telt ruim 6,6 miljoen inwoners. De Kirgiezen stammen af van Turkse nomadenstammen die rond de tiende eeuw uit Siberië vertrokken.

Bevolkingsgroepen van Kirgizië: De bevolking van Kirgizië bestaat voor 70 procent uit Kirgiezen, 14 procent Oezbeken, 10 procent Russen en kleinere groepen Duitsers, Koreanen en Oekraïners. Veel Russen en Duitsers zijn na de onafhankelijkheid in 1991 vertrokken.

Cultuur

Voor mannen is het schudden van handen een veelvuldige bezigheid in Kirgizië en een teken van warmte en vriendschap. Ook leggen veel mannen hun rechterhand op hun hart en buigen naar voren. Goede vrienden schudden elkaar de hand door de handpalmen in elkaar te leggen terwijl de duim naar boven steekt. Er wordt niet gedrukt of

geknepen. Vrouwen schudden over het algemeen geen handen. Ze raken de schouders van elkaar aan met de rechterhand en aaien er zachtjes overheen. Jonge vrouwen kussen oudere vrouwen vaak op hun wang als teken van respect.

Gewoontes in Kirgizië: Nog steeds worden in Kirgizië bruiden geschaakt (ontvoerd). Het ontvoeren van jonge bruiden is een nomadische traditie en neemt vooral de laatste jaren toe vanwege de economische crisis. Officieel is het schaken van bruiden al jaren geleden verboden maar in de praktijk wordt niemand er voor vervolgd. Zeker de helft van de Kirgizische huwelijken volgt op een ontvoering, in tweederde van de gevallen tegen de wil van de bruid in.

Kleding in Kirgizië: In Kirgizië dragen de mannen een *alkalpak*, een witte viltten hoed, op hun hoofd. Op het platteland en in de bergen dragen de vrouwen vaak kleurige wijde jurken met een hoofddoek om hun hoofd. In de steden kom je deze kleding bijna niet meer tegen.

Duurzaamheid

Groen in Kirgizië:

- We verblijven over het algemeen in zogenaamde **CBT (Community Based Tourism)** accommodaties, die werk in de regio scheppen. Ze worden er inkomsten gegenereerd voor de desbetreffende families.
- Het CBT steunt ook een winkel die **viltproducten** verkoopt (Altyn Kol in Kochkor). In Bishkek worden door verschillende organisaties souvenirwinkels gesteund, die je tegenkomt als je in de stad rondloopt.
- Ook families die niet bij de CBT aangesloten zijn, organiseren accommodaties voor toeristen. Dit kunnen **'homestays'** zijn of soms **'yurts'** (joerten, traditionele tenten). In Tash Rabat verblijven wij bijvoorbeeld in zo'n soort accommodatie.

Eten en drinken

De standaardmaaltijd in Kirgizië is de pittige *laghman*, een maaltijd van noedels. *Beshbarmak*, letterlijk 'vijf vingers' wordt met de hand gegeten en is een feestmaal. Het bestaat uit grote platte noedels met daarbovenop lams- of paardenvlees, gekookt in een groentesoep. *Kesme* is een dikke noedelsoep met stukjes aardappel, groenten en vlees. *Jarkop* is gesmoord vlees met groenten en noedels. *Hoshan* zijn gefrituurde of gestoomde noedels. Worstjes van paardenvlees - *kazy*, *karta* of *chuchuk* – eet men het liefst in combinatie met wodka.

Drinken in Kirgizië: De nationale drank is *koumis*, licht alcoholische paardenmelk, verkrijgbaar in de lente en vroege zomer. Het wordt meestal door nomaden langs de kant van de weg verkocht en smaakt een beetje naar waterige karnemelk. *Bozo* is een dikke mousserende drank gemaakt uit gekookt gefermenteerde gierst of andere graansoorten. *Jarma* en *maksym* zijn gefermenteerde gerstdranken, gemaakt van yoghurt en gist. In Bishkek kun je het kopen onder de naam *Shoro*.

Feestdagen en festivals

Kirgizië kent tal van nationale feest- en herdenkingsdagen: Nieuwjaarsdag (1 januari); Russisch-orthodox kerstmis (7 januari); Internationale vrouwendag (8 maart); Dag van de Arbeid (1 mei); Dag van de Grondwet (5 mei); Dag van de Overwinning (9 mei) wordt het einde van de Tweede Wereldoorlog gevierd; Dag van het leger in Kirgizië (29 mei); Onafhankelijkheidsdag (31 augustus).

Nowruz (21 maart) is een wijdverspreid feest dat vooral in Iran, maar ook in Centraal-Azië gevierd wordt. Het is het feest van het begin van de lente. Een paar dagen voor *Nowruz* is het tijd voor *khashar*, ervoor zorgen dat alle woningen, steden en dorpen er netjes uit zien.

Islamitische feestdagen in Kirgizië: Daarnaast zijn er een aantal islamitische feesten die meestal enkele dagen duren. Omdat de islamitische kalender is gebaseerd op het maanjaar, schuiven de feestdagen volgens onze telling ieder jaar tien à elf dagen naar voren. Tijdens de vastenmaand Ramadan blijft het openbaar leven functioneren en grote delen van de bevolking doen er niet aan mee. Direct na afloop van de vastenmaand Ramadan is het Suikerfeest: *Aid el Seghir*, ook wel genoemd *Aid el Fitr*. Een belangrijk islamitisch feest is *Aid el Kabir*, het Offerfeest. Iedere familie slacht op rituele wijze een schaap.

Fooien

Hoewel men er vaak niet om zal vragen, rekenen gidsen, chauffeurs en hotelpersoneel op een fooi in Kirzigstan.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 3 euro per reiziger per dag.

Land en landschap

Kirgizië heeft een oppervlakte van 198.500 km² (bijna 5 maal Nederland; 6,5 maal België). Kirgizië bestaat voor ongeveer negentig procent uit bergen. Bijna de helft daarvan ligt boven de 3000 meter, waarvan driekwart bedekt is met eeuwige sneeuw en ijs. De meeste bergen behoren tot de Tian Shan, 'Hemelse Bergen', in het zuidoosten of zijn uitlopers daarvan. De piek Pobeda is met een hoogte van 7439 meter de hoogste berg. Slechts een aantal dalen ligt onder de 1000 meter zoals het Chuy- en Talasdal en de rand van het Ferganabekken. Kirgizië is bezaaid met bergmeren waarvan Issyk-Kul het grootste is. Zo'n tachtig grotere en kleinere rivieren komen in dit meer uit.

Religie

In Kirgizië is 75 procent moslims en zo'n 20 procent Russisch-orthodox. De Kirgiezen zijn relatief laat (zestiende eeuw) tot de islam bekeerd. Vandaar dat de Kirgiezen nog volop vasthouden aan hun pre-islamitische, sjamanistische rituelen. Op deze manier komen ze in contact met het bovenaardse. Op veel plaatsen zie je reepjes stof die geknoopt zijn aan bomen en struiken. Zo probeert men de wens via de twijgen naar de hemel te sturen.

Begrafenisrituelen in Kirgizië: Kirgiezen worden begraven op begraafplaatsen langs de kant van de weg. Vaak zijn het complete bouwwerken in vorm van traditionele mausolea of yurten die van een afstand op kleine dorpen lijken. Deze gewoonte stamt uit de nomadentijd van de Kirgiezen. Op deze manier kan de overledene, na jaren zelf onderweg te zijn geweest, het leven aan zich voorbij zien trekken.

Taal

Kirgizië heeft twee officiële staatstalen: het Russisch en het Kirgizisch. Het Kirgizisch is een Turkse taal met een Cyrillisch alfabet. Kirgizië is bezig om over te gaan op het Latijnse schrift.

Weer en klimaat

Kirgizië heeft een berg- en landklimaat met forse verschillen tussen de laag- en hooggelegen gebieden. In de valleien kan het in juli erg warm worden en in de winter steenkoud. Tijdens de zomer heerst in de berggebieden een zeer aangename temperatuur van rond de 25 graden. In de winter is het in heel Kirgizië erg koud. De meeste neerslag valt in het voor- en najaar maar ook in de zomer kan er een bui vallen.

Beste reistijd voor Kirgizië: De beste periode voor een [reis door Kirgizië](#) is van mei t/m oktober, dan is het weer het meest aangenaam. In de maanden maart, april en november is Kirgizië ook nog te bereizen, maar houd wel rekening met lagere temperaturen.

Klimaattabel Kirgizië: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

BISHKEK

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	2	4	9	-
Februari	3	5	10	-
Maart	10	5	12	-
April	18	7	12	-

Mei	23	9	14	-
Juni	28	11	12	-
Juli	31	11	10	-
Augustus	30	10	7	-
September	25	9	6	-
Oktober	17	6	8	-
November	10	5	9	-
December	5	4	9	-

KARAKOL

Maand	T max	Zon	Neerslag	T w
Januari	-10	4	9	-
Februari	-6	5	10	-
Maart	2	5	12	-
April	13	7	12	-
Mei	17	9	14	-
Juni	21	11	12	-
Juli	24	11	10	-
Augustus	24	10	7	-
September	20	9	6	-
Oktober	13	6	8	-
November	1	5	9	-
December	-7	4	9	-

Adressen

Kirgizië heeft geen ambassade in Nederland. Je kunt terecht bij de ambassade in België.

Ambassade van Kirgizië in België

Abdijstraat 47, 1050 Brussel

T 02 640 18 68 38 / 83

I <https://mfa.gov.kg/en/dm/belgiya>

Nederland heeft geen ambassade in Kirgizië. Je kunt terecht bij de ambassade in Kazachstan.

Nederlandse ambassade in Kazachstan

Kosmonavtov street 62, Renco building 3rd floor. Microdistrict Chubary, 010000 Nur-Sultan
T +77172555450
E nur@minbuza.nl
I www.rijksoverheid.nl

Nederlandse consulaat in Kirgizië

38 Tabyldy Uulu Abdraly street, Bishkek
T +996 556 300 422
I <https://www.netherlandsandyou.nl>

Belgisch Ere-consulaat in Kirgizië

209-A Tynystanov street, 720040 Bishkek
T +996 31 2622 161 / 2900 100
I <https://kazakhstan.diplomatie.belgium.be/nl>

Communicatie

Een brief of ansichtkaart naar de Benelux sturen doet er twee weken tot acht weken over. In het hoofdpstkantoor van Bishkek is een apart loket voor EMS (*Express Mail Service*).

Telefoneren in Kirgizië: In Kirgizië is internationaal bellen mogelijk vanuit telefoonkantoren in de grotere steden. Meestal is het telefoonkantoor verbonden met het postkantoor. Daarnaast kun je ook in sommige hotels bellen; vraag bij de receptie. Alle internationale gesprekken gaan via een operator. Als je internationaal wilt bellen, draai eerst 00 en vervolgens de internationale code. Voor Nederland is dat 31 en voor België 32. Het internationale landnummer van Kirgizië is +996.

Mobiel bellen in Kirgizië: Kirgizië beschikt over een mobiel netwerk. Houd er wel rekening mee dat je in de berggebieden geen dekking hebt. De meeste Nederlandse en Belgische providers hebben een *roaming* overeenkomst met een provider in Kirgizië. Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Als je een simlock vrij toestel hebt, kun je ter plekke een sim-kaart en beltegoed kopen bij een van de mobiele telefoonmaatschappijen zoals Beeline, Megacom en Fonex.

Internet in Kirgizië: Hotels en cafés waar buitenlanders komen in Bishkek en Osh hebben doorgaans gratis WiFi. Ook zijn er internetcafés.

Elektriciteit

De netspanning in Kirgizië is 220 volt, maar voor de aansluiting heb je vaak een verloopstekker nodig. Stroomstoringen doen zich niet vaak voor. Reserve batterijen en een zaklamp zijn handig om mee te nemen, bijvoorbeeld in het geval dat je in een yurt slaapt. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Kirgizië gebruikelijk zijn.

Gezondheid

Vaccinaties voor Kirgizië worden beslist aangeraden. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar www.lcr.nl, de website van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (LCR) dat de richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingen te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (*enkel in Nederland*). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD!

Reisapotheek voor Kirgizië: Neem een kleine reisapotheek mee op onze [reizen door Kirgizië](#) met daarin o.a. jodium, pleisters, en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (*Oral Rehydration Salts*, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij de huisarts, de Reisdokter, de apotheek en de GGD.

Preventieve maatregelen voor je reis naar Kirgizië: Bij aankomst is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water uit de kraan kun je beter niet drinken. Kijk voor meer informatie op www.gezondopreis.nl.

Hoogteziekte in Kirgizië: Als je tijdens de reis boven de 2500 meter hoogte komt bestaat de kans op hoogteziekte. Door het zuurstofgebrek wordt de ademhaling versneld en adem je meer vocht uit dan normaal. Vandaar dat je veel moet drinken: boven 2500 meter in elk geval drie tot vier liter per dag! Indien je urine donker van kleur is, drink je te weinig. Hoogteziekte treedt meestal binnen 24-72 uur op na het bereiken van een nieuwe hoogte. Hoofdpijn is het belangrijkste symptoom. Daarnaast kunnen vermoeidheid, misselijkheid, lusteloosheid, apathie, duizeligheid en hartkloppingen voorkomen. Deze klachten mag je nooit bagatelliseren, het kan gaan om longoedeem of hersenoedeem. Deze ernstige vormen, gekenmerkt door o.a. kortademigheid, droge hoest en/of verwardheid, kunnen onbehandeld fataal zijn. Iedereen kan deze ziekte krijgen, óók wie over een goede conditie beschikt. Als stelregel geldt dat je hoogteziekte kunt voorkomen door het lichaam de gelegenheid te geven te acclimatiseren door boven de 2500 meter iedere dag slechts 300 meter hoger te overnachten. Overdag mag je weliswaar hoger klimmen, maar de hoogte waarop je overnacht is van essentieel belang. Het is belangrijk om bij ernstige klachten naar een lager gelegen plaats af te dalen. Lees voor meer informatie over hoogteziekte het boekje 'Hoe blijf ik gezond in de hoogte' (uitgave KIT) of kijk op de website <http://hoogteziekte.info/>

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage voor je [Kirgizstan rondreis](#) mee te nemen in een rugzak of in een weekendtas. Een koffer raden we sterk af. Het gewicht van je bagage kan meestal beperkt blijven tot maximaal twaalf kilo per persoon.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Zo zijn korte broeken, korte rokken en hemdjes taboe in islamitische landen. In de grote steden van Centraal-Azië is het dragen hiervan echter geen probleem.

Het is aan te raden stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die we maken in Kirgizstan.

Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, universeel geldige verloopstekker, reisgids, voldoende fotomateriaal, pet, toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, schaar, beker en zakmes.

Geldzaken

De Kirgizische munteenheid is de *som* (KGS), die weer onderverdeeld is in *tiyin*. Er zijn briefjes van 1, 5, 10 en 20, 50, 100, 200, 500 en 1000 *som* in omloop. De dagkoers vindt je op <http://www.oanda.com>.

ATM in Kirgizië: Er kan gewisseld worden bij banken en officiële wisselkantoren (*obmen balyot*). Je kunt het makkelijkst wisselen met USD. Creditcards worden geaccepteerd in enkele van de grotere hotels in Bishkek. Er zijn op beperkte schaal ATM's in Bishkek, Osh en Jalal-Abad. Houd er rekening mee dat een pinautomaat defect of leeg kan zijn!

Veilig pinnen in Kirgizië: Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse banken de bankpassen met Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Kirgizië dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'.

NB Belgen kunnen hun bankpas in Kirgizië standaard onbeperkt gebruiken. Belgische banken rekenen Kirgizië bij Europa.

Openingstijden

Openingstijd banken: ma. - vrij. 9.30 - 17.30 uur. Hoofdstekantoor Bishkek open ma. t/m za. 7.00 - 18.00 uur, zondag 8.00 - 17.00 uur. Het Centrale Telecomkantoor van Bishkek is open van 7.00 - 20.30 uur.

Shopperen in Kirgizië: Kirgizië is het land van de vilt. Het traditionele hoofddeksel van de Kirgiezen is de *alkapak*, een viltlen muts. *Shyrdak* zijn viltlen tapijten met karakteristieke motieven zoals steenbokken.

Fotografie

In het algemeen hebben Kirgiezen er weinig bezwaren tegen om gefotografeerd of gefilmd te worden. Maar vraag voor de zekerheid altijd om toestemming. Wijzen op je toestel en vragend kijken is genoeg om duidelijk te maken wat je wilt. Militaire objecten en luchthavens mogen niet worden gefotografeerd. Ook bewakers kun je beter niet fotograferen.

Veiligheid

Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. In verband met verzekering is het van belang dat je aangifte doet bij de politie.

Reisadvies voor Kirgizië: Actuele informatie over de veiligheid in Kirgizië vind je op de app 'BZ Reisadvies' of op www.nederlandwereldwijd.nl. Ook op de website van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken <http://diplomatie.belgium.be> vind je nuttige reisadviezen.

Tijdsverschil

Kirgizië heeft de tijdzone UTC/GMT +6 uur. Het land doet niet aan Daylight Saving Time, dit wil zeggen dat het land geen zomertijd of wintertijd heeft zoals de Benelux dit heeft. Nederland en België vallen beiden in de tijdzone UTC/GMT +1 uur, wat wil zeggen dat het in Kirgizië 5 uur later is dan hier. In de zomer is het verschil echter 4 uur in verband met onze zomertijd.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is. Als je naar Kirgizië reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf tot maximaal 60 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Kazachstan

Bevolking

Kazachstan telt ruim 18 miljoen inwoners. Kazachen stammen af van Turkse nomaden, die al duizend jaar het steppegebied tussen de Volga en Tian Shan domineren. Eeuwenlang trokken ze met hun paarden, kamelen, schapen en geiten door de immense grasvlakten. Door hun nomadisch bestaan hebben de Kazachen in tegenstelling tot de Tadzjeken en Oezbeken, geen geschreven literatuur. De Kazachse cultuur vindt haar oorsprong in de vertelkunst.

Bevolkingsgroepen van Kazachstan: Ongeveer 61 procent van de bevolking is etnisch Kazach. De rest bestaat uit Russen (24 procent), Oekraïners (2,6 procent), Duitsers (1,4 procent), Oezbeken (3 procent), Oeigoeren, Tartaren en 40 andere nationaliteiten. De meeste Kazachen wonen op het platteland in het arme zuiden, de Russen wonen vooral in het rijkere, geïndustrialiseerde noorden.

Cultuur

Kazachen zijn zeer gastvrij. Wanneer je bij iemand thuis uitgenodigd wordt tijdens je [rondreis door Kazachstan](#), neem dan een cadeautje mee zoals een bos bloemen of doos bonbons. In huis dien je je schoenen uit te trekken, meestal krijg je pantoffels aangeboden. Vermijd het om met je schoenen op de dastarkhan, het kleed dat als tafel dient, te stappen. Zorg er ook voor dat terwijl je zit, je voetzolen niet naar iemand wijzen. Eet met je rechterhand en probeer daar ook alles mee aan te pakken, de linkerhand is volgens moslims onrein. Deze hand wordt namelijk gebruikt voor sanitaire doeleinden.

Eten en drinken

Nergens vind je de nomadische roots van Kazachstan zo goed terug als in de keuken. Nomaden eten het voedsel dat het eerst beschikbaar is; en dat is vooral afkomstig van paarden en schapen. In het hele land vind je tijdens je [rondreis door Kazachstan](#) de bekende Centraal-Aziatische maaltijden als *sjaslik*, *laghman* (noedels), *manti* (gestoomde knoedels) en *plov*. Kazachse *plov* is zoet, met abrikozen, rozijnen en pruimen. *Plov Askabak* bestaat vooral uit pompoen. Een typisch Kazachse maaltijd is *beshbarmak*, stukken gekookt rundvlees, schapenvlees of paardenvlees met ui, die geserveerd worden op platte stukken pasta. De bouillon van het vlees wordt apart ernaast gedronken.

Internationale keuken in Kazachstan: In de grote steden en in het noorden van Kazachstan overheerst de Russische keuken, als afspiegeling van de aanwezigheid van de vele geïmmigreerde Russen. Maar er zijn veel verschillende typen restaurants, van Chinees en Koreaans tot Italiaans en Tex-Mex. Als je voordelig wilt eten neem je een '*biznes lunch*' (business lunch), ook wel '*kompleksny obed*' genoemd. Deze wordt in veel restaurants aangeboden. Je krijgt dan een driegangen menu met soep of salade, het hoofdgerecht en een toetje en een drankje.

Drinken in Kazachstan: Wat de drankjes betreft: *koumis* (gefermenteerde merriemelk) is populair en zeker het proeven waard tijdens je Kazachstan rondreis. Op de steppen en in de woestijn heb je ook *shubat* (gefermenteerde kamelenmelk). Die is iets minder zout.

Feestdagen en festivals

Kazachstan kent tal van nationale feest- en herdenkingsdagen om onafhankelijkheid, oorlogen en martelaars te herdenken. Belangrijkste feestdagen in Kazachstan zijn: Nieuwjaarsdag (1 januari); Dag van de overwinning (9 maart); Dag van de Hoofdstad (10 juni); de verjaardag van Astana als hoofdstad; Dag van de Grondwet (30 augustus); Dag van de republiek (25 oktober); Onafhankelijkheidsdag (16 december).

Feest van de lente in Kazachstan: *Nowruz* (maart) is een wereldwijd verspreid feest dat vooral in Iran, maar ook in Centraal-Azië gevierd wordt. Het is het feest van het begin van de lente (in Iran ook het begin van het nieuwe jaar). Een paar dagen voor *Nowruz* is het tijd voor *khashar*, mensen doen hun best om er voor te zorgen dat alle woningen, steden en dorpen er netje uit zien. Na *Nowruz* volgen meestal een of twee vrije dagen.

Islamitische feestdagen in Kazachstan: Daarnaast zijn er een aantal islamitische feestdagen die meestal enkele dagen duren. Omdat de islamitische kalender is gebaseerd op het maanjaar, schuiven de feestdagen volgens onze

telling ieder jaar tien à elf dagen naar voren. Direct na afloop van de vastenmaand Ramadan is het Suikerfeest: *Aid Saghir*, ook wel genoemd *Aid al Fitr*. Een heel belangrijk religieus feest is *Aid al Kabir*, het Offerfeest (augustus). Iedere familie slacht op rituele wijze een schaap. *Premier Moharem* is het islamitisch nieuwjaar (september). De *Mouloud* (november) viert de geboortedag van de profeet Mohammed.

Fooien

Hotelpersoneel, chauffeurs en gidsen in Kazachstan zullen een kleine fooi op prijs stellen. In de restaurants kan het bedrag afgerond worden. Duurdere restaurants berekenen tien tot vijftien procent servicekosten.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 1 à 2 euro per reiziger per dag.

Land en landschap

Kazachstan heeft een oppervlakte van 2.717.300 km² (66 maal Nederland, 90 keer België). Kazachstan is een uitgestrekt plateau dat afloopt van het oosten naar het westen. Het uiterste noorden is eveneens laag. Langs de grens met China en Kirgizië liggen het Altai- en Tian Shangebergte met bergtoppen tot boven 4000 meter. In het zuiden liggen woestijnsteppen en woestijn. Van noord naar zuid, langs de rivieren en aan de voet van de bergen vind je grassteppen met *tsjernosem* (löss, zwarte bodem) die ontgonnen zijn voor de akkerbouw.

Religie

In Kazachstan is ongeveer 70 procent van de bevolking moslim (soennieten) en ongeveer een kwart is christen, met name Russisch-Orthodox.

Taal

In Kazachstan spreken net zo veel mensen Kazachs als Russisch. Het Kazachs is een Turkse taal met een Cyrillisch alfabet. Vooral in de grote steden en in het zakenleven lijkt iedereen Russisch te spreken. Het Kazachs wordt vooral gesproken door de etnische Kazachen op het platteland.

Enkele woordjes Kazachs

Hallo
Salem

Ik heet Anton
Men Anton dep atalatin

Ik kom uit Nederland/Belgie
Men Niderlandi/Belgiya kelip

Bedankt
Raxmet

Tot ziens!
Qos boliniz!

Voor meer woordjes Kazachs, download de app 'google translate'.

Weer en klimaat

Kazachstan heeft een landklimaat met sterke contrasten. In het noorden van Kazachstan ligt de gemiddelde temperatuur in januari rond min 18° C, in juli rond 19° C (hoewel het noordoosten veel warmer kan zijn). De winters duren lang, van eind oktober tot midden april. In het zuiden is het in januari gemiddeld min 3° C, in juli 30° C. Tijdens de zomer heerst in de berggebieden een aangename temperatuur van rond de 25° C. De hoeveelheid neerslag varieert per gebied. In de berggebieden is de gemiddelde neerslag 1600 mm, in de woestijn 100 mm.

Beste reistijd voor Kazachstan: De beste reistijd voor een [reis naar Kazachstan](#) zijn de vier overgangsmaanden

tussen zomer en winter, dit zijn de maanden mei, juni, september en oktober. Ook in de zomer kun je hier prima reizen, maar houdt dan rekening met flinke warmte.

Klimaattabel Kazachstan: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

ALMATY

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	0	4	9	-
Februari	0	5	9	-
Maart	8	5	12	-
April	17	7	13	-
Mei	22	8	13	-
Juni	27	10	12	-
Juli	30	10	10	-
Augustus	29	10	7	-
September	24	9	6	-
Oktober	16	6	8	-
November	7	5	9	-
December	2	4	9	-

Adressen

Ambassade van Kazachstan in Nederland

Badhuisweg 91, 2587 CE Den Haag

T 070 427 2220

I www.gov.kz

Ambassade van Kazachstan in België

Van Beverlaan 30, 1180 Brussel

T 02 373 38 90

I www.gov.kz

Nederlandse ambassade in Kazachstan

Kosmonavtov street 62, Renco building 3rd floor. Microdistrict Chubary, 010000 Nur-Sultan

T +77172555450

I www.rijksoverheid.nl

Belgische ambassade in Kazachstan

62a Kosmonavtovstraat, 13e verdieping, 010000 Nur-Sultan

T +7 7172 97 44 85

I <http://kazakhstan.diplomatie.belgium.be/>

Communicatie

Mobiel bellen in Kazachstan: Kazachstan beschikt over een uitgebreid mobiel GSM netwerk. Kazachse mobiele telecommaschappijen (Kcell, Altel, Beeline, Tele2) hebben roaming overeenkomsten met Europese landen. Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Het internationale landnummer van Nederland is +31, van België +32 en van Kazachstan +7.

Internet in Kazachstan: In veel hotels, cafés en restaurants is Wi-Fi zodat je met je iPhone, iPad of laptop gratis kunt e-mailen, whatsappen, face timen en skypen. Bovendien hebben alle steden openbare internetvoorzieningen.

Elektriciteit

De netspanning in Kazachstan is 220 volt. Er komen soms stroomstoringen voor en de netspanning kan wisselen, waardoor gevoelige apparatuur kan beschadigen. Reserve batterijen en een verloopstekker zijn aan te raden. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Kazachstan gebruikelijk zijn.

Gezondheid

Hoewel inentingen voor Kazachstan niet verplicht zijn, worden ze wel aanbevolen. Hoeveel en welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het soort reis en het gebied dat je bezoekt. Actuele informatie staat op www.lcr.nl, de site van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing dat richtlijnen uit geeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inenting te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak hier een [afspraak voor jouw vaccinaties](#).

Apotheek voor Kazachstan: Neem een kleine reisapothek mee met daarin o.a. jodium, pleisters, sterilon en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (Oral Rehydration Salts, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage voor je [Kazachstan rondreis](#) mee te nemen in een rugzak of in een weekendtas. Een koffer raden we sterk af. Het gewicht van je bagage kan meestal beperkt blijven tot maximaal twaalf kilo per persoon.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Zo zijn korte broeken, korte rokken en hemdjes taboe in islamitische landen. In de grote steden van Centraal-Azië is het dragen hiervan echter geen probleem.

Het is aan te raden stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die we maken.

Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, universeel geldige verloopstekker, reisgids, voldoende fotomateriaal, pet, toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, schaar, beker en zakmes.

Geldzaken

De Kazachse munteenheid is de *tenge* (KZT). Er zijn briefjes en munten van 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000 en 10.000 *tenge* in omloop. Kijk voor de actuele wisselkoers op: <http://www.oanda.com>.

ATM in Kazachstan: In Almaty en andere steden kun je bij wisselkantoren (*obmen valyuty*) snel en makkelijk euro's of USD wisselen. ATMs zijn volop aanwezig, bij banken, winkelcentra, supermarkten, hotels en treinstations. Kijk naar het teken van *Bankomat*. De meeste pinautomaten accepteren bankpassen van Maestro, Cirrus, Visa en MasterCard. Er zijn instructies in het Engels. In een groot aantal winkels, restaurants en hotels kun je met een creditcard betalen.

Veilig pinnen in Kazachstan: Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse banken de bankpassen met Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Kazachstan dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'. Als dat via je internetrekening niet mogelijk is, doe je er goed aan om ruim voor vertrek contact op te nemen met je bank en toestemming te vragen voor tijdelijk gebruik van je bankpas buiten Europa.

NB Belgen kunnen hun bankpas in Kazachstan standaard onbeperkt gebruiken. Belgische banken rekenen Kazachstan bij Europa.

Openingstijden

Winkels, postkantoren en kantoren in Kazachstan zijn geopend van 8.00 tot 18.00 uur. Tussen de middag zijn de meeste zaken gesloten in verband met de lunchpauze. De warenhuizen in de grotere steden zijn meestal langer open. In steden als Almaty en Astana verschijnen steeds meer '24 hours' supermarkten waar alles te koop is. Bazaars beginnen al vroeg, rond 6.00 uur 's ochtends.

Shoppen in Kazachstan: De bazaars zijn de beste plaats om typische spullen van het land kopen. Behalve bazaars, die je in iedere grote stad aantreft, verschijnen er steeds meer luxe winkelcentra zoals de *Silka Way City Mall* in Almaty. In supermarkten en grotere winkels gelden vaste prijzen terwijl in souvenirwinkels en op de bazaar afdingen gebruikelijk is.

Fotografie

Over het algemeen vindt de lokale bevolking het geen probleem om gefotografeerd te worden. Vraag mensen wel altijd eerst om toestemming als je ze wilt fotograferen. Het is verboden militaire objecten, grensposten en vliegvelden te fotograferen.

Veiligheid

Kazachstan is een relatief veilig land voor toeristen. Uiteraard moet je zoals overal alert zijn voor zakkenrollers. Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. In verband met verzekering is het van belang dat je aangifte doet bij de politie.

Reisadvies voor Kazachstan: Nuttige reisadviezen en actuele informatie over de veiligheid in de verschillende regio's van Kazachstan vind je op www.nederlandwereldwijd.nl of op <http://diplomatie.belgium.be/nl>. Voor consulaire hulp en advies in het buitenland is het 24/7 BZ Contactcenter altijd bereikbaar via +31 247 247 247 of op Twitter via [@247BZ](https://twitter.com/@247BZ).

Tijdsverschil

De tijdszones waar Kazachstan in valt zijn UTC +5 (West Kazachstan) en UTC +6 (Oost Kazachstan). In Kazachstan kent men geen zomer en wintertijd. Dit levert de volgende tijdsverschillen met Nederland en België op.

- West Kazachstan: 4 uur later (wintertijd), 3 uur later (zomertijd).
- Oost Kazachstan: 5 uur later (wintertijd), 4 uur later (zomertijd).

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is. Als je naar Kazachstan reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina. Voor onze reizen naar Kazachstan is een kopie van het paspoort nodig, om de hotel- en excursiereserveringen te kunnen verwerken. Dit is een vereiste voor toeristen die het land betreden. Wees je ervan bewust dat privacy in veel landen anders wordt geïnterpreteerd dan in België of Nederland. In hotels en bij grensovergangen wordt in veel gevallen een kopie van je paspoort verlangd en mogelijk bewaard. Houd er rekening mee dat een kopie waarbij je BSN-nummer is weggelaten, niet wordt geaccepteerd.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf tot maximaal 30 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

China

Bevolking

De bevolking van China heeft een oppervlakte van 9.956.960 km² (240 maal Nederland, 326 maal België) en telt ongeveer 1,4 miljard inwoners. Een derde van de totale bevolking van China woont in de stedelijke gebieden in het oosten. De stedelijke bevolking van China zal blijven toenemen doordat veel boeren het verpauperde platteland verlaten om werk te zoeken in de steden. Om de druk van de steeds maar groeiende steden te verlichten is de regering bezig met het bouwen van gloednieuwe steden en het verspreiden van de bevolking over dunbevolkte gebieden in het land (Tibet en Xinjiang in het uiterste westen).

Minderheden van China: Naast de ongeveer 1,2 miljard Han-Chinezen, die voor het merendeel in de oostelijke provincies aan de oevers van de Gele Rivier en de Yangtze leven, bestaat de bevolking van China uit 55 officieel erkende nationale minderheidsgroeperingen die voornamelijk in de noordwestelijke en zuidwestelijke provincies wonen. Samen bewonen ze zo'n 60 procent van het Chinese grondgebied. De grootste bevolkingsgroep van China is de Zhuang met zestien miljoen mensen, de kleinste de Lhoba met nog net geen 3000 mensen. Allemaal hebben ze hun eigen gewoonten, taal, kleding en religie. Sommige van hen zijn niet van de Han te onderscheiden, anderen vallen meteen op door hun klederdracht of hun gelaatstrekken.

Positie van minderheden in China: De rechten van de minderheidsgroeperingen zijn in de grondwet vastgelegd, maar de economische en sociale positie is niet altijd gelijk aan die van de Han. De minderheden wonen vaak in nogal afgelegen (grens)gebieden, die beduidend armer zijn dan de ontwikkelde kuststrook waar de Han leven. De overheid pompt veel geld in deze gebieden door bijvoorbeeld het aanleggen van wegen en het toerisme te stimuleren. De minderheden klagen dat de meeste banen en de toeristendollars naar de Han gaan en dat ze geen gelijke kansen hebben omdat toelatingsexamens voor universiteiten in het Chinees zijn. Elk jaar komen er steeds meer Han in gebieden van de minderheden wonen, al dan niet gestuurd door de overheid.

China en haar cultuur leer je pas écht kennen door het contact met de lokale bevolking. Tijdens onze [rondreizen door China](#) kom je ook in aanraking met de gastvrije bewoners van het land.

Cultuur

Het is gemakkelijk om met Chinezen in contact te komen. Het is leuk en je China rondreis krijgt een extra dimensie als je moeite doet om lokale mensen te ontmoeten. Alleen de taal kan een probleem zijn. Toch is het niet moeilijk (afhankelijk van de plaats) om mensen te ontmoeten die Engels spreken en graag hun Engels met je willen oefenen. Alle studenten aan de universiteit moeten zware Engelse testen afleggen, dus daar ontmoet je zeker mensen die Engels spreken. Je kunt ook bij Engelse trainingscenters in China informeren naar speciale bijeenkomsten waar mensen hun Engels oefenen (de zogenaamde *English corners*). Je bent meer dan welkom en wellicht krijg je goede tips over bezienswaardigheden of restaurants en kom je wat meer te weten over de cultuur van China.

Gespreksonderwerpen in China: Chinezen zijn erg trots op hun land en hun 5000 jaar oude cultuur. Ook zijn ze trots op hun diverse keukens. Eten en lokale gerechten zijn altijd goede gespreksonderwerpen. 'Wat voor speciale delicatessen zijn er in uw *hometown*?' is een goede vraag om het ijs te breken. Praat liever niet over politiek gevoelige onderwerpen als Taiwan, Xinjiang, Tibet en het Tiananmen bloedbad op het plein van de Hemelse Vrede. Mensen kunnen zich dan ongemakkelijk voelen.

Gewoonten in China: Chinezen gaan conflicten liefst uit de weg. Buitenlanders zijn in Chinese ogen vaak wel erg direct. Indien je een probleem of klacht hebt (bijvoorbeeld in je hotel) kun je het beste kalm blijven en zelf een oplossing voorstellen. Veel werknemers mogen zelf geen beslissingen nemen en je kunt beter naar een leidinggevende vragen. Kwaad worden helpt nooit, blijven glimlachen werkt veel beter.

Cultuur van China: Chinezen vinden het vreselijk om in het openbaar hun gezicht te verliezen. Als Chinezen een lastige vraag niet kunnen beantwoorden, kan het zijn dat ze gaan lachen om hun gêne te verbergen. Dat kan ook gebeuren wanneer men iets niet goed heeft begrepen of niet zeker van zijn zaak is. 'Het komt niet gelegen' is voor de Chinees vaak een beleefde manier om te zeggen dat iets onmogelijk of lastig is.

Duurzaamheid

Groen in China:

Als toerist in eigen land fotograferen Chinezen elkaar graag bij bezienswaardigheden. Het is beleefd om eerst toestemming te vragen als je mensen op de foto wilt zetten. Als buitenlander ben je zelf ook interessant. Wanneer je liever niet hebt dat er foto's van je gemaakt worden kun je 'bu yao' ('wil ik niet') zeggen. Over het algemeen kun je in alle tempels fotograferen, tenzij anders aangegeven. Van militaire objecten, luchthavens en bewakers kun je beter geen foto's maken.

Westerse kleding wordt in China geaccepteerd. Ga niet té bloot gekleed, want dat kan als schokkend ervaren worden. Let ook extra op je kledingkeuze bij het bezoeken van boeddhistische tempels, waar het dragen van korte broeken, rokken en hemdjes toont van weinig respect voor de lokale cultuur.

Eten en drinken

De Chinese keuken is enorm gevarieerd en kent vele soms buitenissige lekkernijen. Kenmerkend is dat alles wat eetbaar is, ook gegeten wordt. Door de bereiding op een hoog vuur is het meestal veilig eten in China. Varkensvlees is een veel gebruikt ingrediënt. Als op de menukaart meat (*rou*) vermeld staat, kun je ervan uitgaan dat het varkensvlees is. Vegetarisch of halal eten is soms wat moeilijker te krijgen. Als je in een restaurant zegt dat je vegetarisch bent, levert dat niet altijd het gewenste resultaat op. Je kunt daarom beter vertellen dat je boeddhist bent en daarom geen vlees eet.

Eten in China: Eten doe je in China met stokjes. In principe is het niet moeilijk, alle ingrediënten zijn zo bereid dat ze aan tafel niet gesneden hoeven worden. En anders mag je slurpen. Het is een teken dat je geniet van de lekkernijen. Knoeien op tafel, omdat je het eten met stokjes nog niet zo goed beheerst, is niet erg. Gewoon laten liggen, het is niet zo hygiënisch om het alsnog op te pikken. Ook kun je botjes of graatjes op tafel of op de grond gooien. Eetstokjes krijg je in iedere eetgelegenheid, zelfs bij de kleinste straatstalletjes. Vanuit milieuoogpunt is het beter dat je eigen stokjes (of eventueel bestek) meeneemt.

Drinken in China: De Chinezen zijn echte theeleuten. Ze nemen hun thee in eigen glazen potten met deksel overal mee naar toe; naar hun werk maar ook op reis. Thuis doen ze er een bodempje theebladeren in, waar ze dan de hele dag gekookt water bij schenken. Groene thee wordt het meeste gedronken. Chinezen drinken thee zonder suiker of

melk. Gekookt water wordt bijna overal aangeboden; in treinen, op boten en in hotels vind je thermosflessen met gekookt water of waterkokers. Koffie is onder de Chinezen niet echt populair, al vind je in steden tijdens je [China rondreis](#) steeds vaker koffiebars zoals *Starbucks* en *Pacific Coffee Company*. Bier is overal verkrijgbaar en wordt meestal in flessen van 0,6 liter verkocht.

Feestdagen en festivals

Er zijn zowel nationale als religieuze feestdagen. De nationale feestdagen in China vallen elk jaar op dezelfde dag. Zo wordt op 1 oktober het ontstaan van de Volksrepubliek gevierd en op 1 mei de Dag van de Arbeid. De data van de meeste godsdienstige feestdagen wisselen jaarlijks, ze worden immers vastgesteld aan de hand van de maankalender.

Feesten in China: Het grootste feest in China is het Chinese Nieuwjaar (*Chunjie*). Het feest duurt een hele week. Het Lantaarnfestival (*Yuanxiaojie*) wordt meestal in februari of maart gevierd. Lantaarns bij de huizen en siervuurwerk zorgen voor een vrolijke aanblik. Er zijn optochten, draken- en leeuwendansen. Met het Gravenfestival (*Qingming*), in maart of april, worden de graven van de voorouders bezocht om hen de eer te bewijzen, te vergelijken met het katholieke Allerzielen. Op het Drakenbootfeest worden drakenbootraces gehouden. Tijdens het festival van de Hongerige Geesten stookt men op straat vuurtjes en verbrandt men papieren geschenken om onrustige geesten te kalmeren. Het Maanfestival is een traditioneel oogstfestival. Het is de gewoonte op deze dag maankoeken te eten, ronde koeken met een zoete of zoute vulling.

Drukke met feestdagen: Houd er rekening mee dat rond Chinees Nieuwjaar bussen en treinen afgeladen vol zijn omdat miljoenen arbeiders dan teruggaan naar hun familie op het platteland. Ook rond 1 mei en 1 oktober hebben veel mensen meerdere dagen vrij. Het is dan moeilijker en duurder om vervoer en accommodaties te regelen. Ook de grote attracties zijn in deze periodes overvol met Chinezen.

Fooien

Fooien in China zijn in de toerismesector heel gebruikelijk. Hoewel men er vaak niet om zal vragen, rekenen gidsen, chauffeurs en hotelpersoneel op een fooi. De meeste Chinese gidsen en reis(bege)leiders hebben een laag basissalaris en moeten het vooral hebben van fooien en eventuele commissies. In eenvoudige restaurants wordt geen fooi verwacht. Ook taxichauffeurs hoeft je geen fooi te geven, maar het is wel gebruikelijk om het bedrag naar boven af te ronden. Overigens rekenen taxichauffeurs soms een *yuan* extra. Dat is vanwege brandstof toeslag. Deze chauffeurs hebben een sticker op het dashboard geplakt waarop dat aangegeven staat.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je Nederlandstalige reisbegeleider is 2 à 3 euro per reiziger per dag. Als je reis begeleid wordt door een lokale Engelssprekende reisbegeleider is het richtbedrag voor een fooi 3 euro per reiziger per dag. Een richtbedrag voor de chauffeur is 1,50 euro per reiziger per dag. Het richtbedrag voor een fooi van meereizende kinderen is 50% van dat van een volwassene.

Land en landschap

Het landschap van China bestaat voor meer dan de helft uit bergen en woestijnen. In het noorden en noordwesten ligt het plateau van Centraal-Azië met bergen, woestijnen en droge rivierbekkens. Het laaggelegen oosten wordt geïrrigeerd door de Gele Rivier, de Yangze en de Si Kiang. Dankzij het slib is deze delta het vruchtbaarste landbouwgebied van China. Hier zijn de belangrijkste steden en industrieën tot ontwikkeling gekomen. De tussenzone, met hoogtes van 500 tot 2000 meter loopt van Yunnan / Guizhou noordwaarts richting Binnen-Mongolië westwaarts tot in Xinjiang en naar het noordoosten in Heilongjiang. De Tibetaanse hoogvlakte heeft pieken van 7000 tot 8000 meter. Het landschap in het zuiden en zuidwesten van China heeft een weelderige plantengroei en beboste bergen die vaak in de nevel gehuld zijn. Het zuidwesten is de streek van de bamboebossen en de panda.

Religie

Het beleid van de Chinese overheid is erop gericht dat religie wordt getolereerd, maar niet gestimuleerd. In de grondwet van 1982 werd vastgesteld dat voor alle burgers godsdienstvrijheid geldt. Over het algemeen houden de meeste Chinezen voor zich wat hun geloof is. Traditionele levensfilosofieën en religies zijn confucianisme, taoïsme en boeddhisme. Verder is er een kleine moslim- en christenminderheid.

Confucianisme en taoïsme in China: Al meer dan tweeduizend jaar leven de Chinezen volgens de regels van het confucianisme. Een stelsel van ethische regels dat de nadruk legt op deugdzaamheid, persoonlijke groei door het beoefenen van de wetenschap, eerbied voor de familie en gerechtigheid. Het taoïsme, de filosofie van de Lao Tse, neemt de natuur als voorbeeld. Tao bestaat uit twee tegenpolen yin (het passieve, vrouwelijke, donkere element) en yang (het actieve, mannelijke lichte element), die weer een eenheid vormen. Zonder yin bestaat er geen yang en zonder yang geen yin.

Taal

In China spreekt men verschillende talen. De officiële taal van China, het Algemeen Beschaafd Chinees, heet in het Chinees *Putonghua*. Dit is gebaseerd op het Chinees dat rond de hoofdstad Beijing wordt gesproken. Het wordt gebruikt op scholen en in de nationale media.

Spreektaal in China: De Chinese spreektaal heeft een geheel andere structuur en andere klanken dan bijvoorbeeld de westerse talen. Woorden kunnen op vier verschillende tonen worden uitgesproken en veranderen van betekenis. Als je fouten maakt met de tonen kunnen de Chinezen het al snel niet meer verstaan. Toch zijn Chinezen altijd erg onder de indruk van buitenlanders die wat Chinees (proberen te) spreken. Het loont dus zeer de moeite waard om een paar zinnestjes uit je hoofd te leren. Kijk daarvoor bijvoorbeeld op www.chinesepod.com.

Vertaling in pinyin: Vaak zijn Chinese karakters voorzien van een 'vertaling' in onze Romeinse letters. Chinees is uitgeschreven in het zogenaamde *pinyin*. Voor de reiziger is *pinyin* niet erg handig, want de letters worden op een andere manier gebruikt dan in het Nederlands. Zo wordt Xiamen uitgesproken als 'sjaamen' en Quanzhou als 'tsjwuendzoo'. Bovendien geeft het *pinyin* meestal de toon niet aan. Oudere Chinezen weten vaak geen raad met *pinyin*. Indien je een adres alleen in *pinyin* heeft, kun je dit het beste laten zien aan schoolkinderen, zij hebben *pinyin* op school geleerd.

Weer en klimaat

China is een immens land met verscheidene klimaatzones. In het noorden, noordwesten en midden van China heerst een landklimaat met lange, koude winters en korte warme zomers. In de winter kan de temperatuur in China dalen tot min 20° C, in de zomer ligt de temperatuur rond 30°C met uitschieters tot boven 40°C. In de herfst is het overdag nog redelijk warm, maar koelt het 's avonds sterk af. Na half oktober stijgt de temperatuur normaal gesproken niet boven de 15° C. Ten zuiden van de lijn Xian - Shanghai heerst een subtropisch tot tropisch klimaat. In de zomer is het iets warmer en vochtiger dan in het noorden en 's winters daalt de temperatuur zelden beneden de 10°C. Hier kan het hele jaar door regen vallen.

Beste reistijd voor China: De beste periode voor een [vakantie in China](#) is van april tot oktober. In de wintermaanden kan het erg koud worden.

Klimaattabel China: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater.

BEIJING

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	2	6	2	-
Februari	4	7	3	-
Maart	11	7	4	-
April	20	8	5	-
Mei	27	9	6	-

Juni	31	9	9	-
Juli	31	8	14	-
Augustus	30	8	12	-
September	26	8	7	-
Oktober	19	7	6	-
November	10	6	5	-
December	3	6	2	-

CHENGDU

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	9	2	9	-
Februari	11	3	9	-
Maart	16	4	11	-
April	22	5	14	-
Mei	26	5	16	-
Juni	28	5	16	-
Juli	30	5	17	-
Augustus	30	6	16	-
September	25	3	17	-
Oktober	21	3	17	-
November	15	2	11	-
December	11	2	9	-

GUANGZHOU

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	18	4	9	-
Februari	18	3	12	-
Maart	22	3	15	-

April	26	3	16	-
Mei	30	5	19	-
Juni	31	5	19	-
Juli	33	7	16	-
Augustus	33	7	16	-
September	31	6	13	-
Oktober	29	6	8	-
November	24	6	7	-
December	20	5	7	-

Adressen

Ambassade van de Volksrepubliek China in Nederland

Willem Lodewijklaan 10, 2517 JT Den Haag

T 070 306 50 91

F 070 355 16 51

I <http://nl.china-embassy.org/eng>

Ambassades van de Volksrepubliek China in België

Consulaire afdeling: Tervurenlaan 439, 1150 Brussel, België

T 02 663 30 01

I <http://be.china-embassy.org/eng>

Ambassade van Nederland in China

Liangmahe Nanlu 4, 100600 Beijing

T 00 86 10 8532 0200

E pek@minbuza.nl

I www.nederlandwereldwijd.nl

Ambassade van België in China

3, Sanlitun Dongsan Jie, 100600 Beijing

T 00 86 10 6532 1736

E beijing@diplomatie.belgium.be

I <http://china.diplomatie.belgium.be>

Communicatie

Ansichtkaart versturen vanuit China: De postbezorging in China is over het algemeen betrouwbaar. Postzegels zijn te koop bij een plaatselijk postkantoor (China Post) en soms bij grotere hotels in toeristische steden. Houd er rekening mee dat luchtpost naar Nederland of België meestal één tot drie weken onderweg is.

Mobiel bellen in China: China beschikt over een uitgebreid mobiel netwerk, waardoor je in steden vrijwel overal kunt bellen. Voor vertrek is het verstandig om bij je provider te controleren of je toestel en abonnement geschikt zijn voor internationaal bellen en of er een roamingsovereenkomst met een Chinese aanbieder bestaat. Om met je Nederlandse/Belgische telefoon een Chinees nummer te bellen, gebruik je de landcode +86. Voor reizigers die regelmatig bellen binnen China is het vaak voordeliger om een pré-paid Chinese simkaart aan te schaffen, bijvoorbeeld van China Mobile of China Unicom. Deze kaarten kosten meestal rond de 100 RMB (€10) en kunnen eenvoudig worden opgewaardeerd met beltegoed, wat goedkoper is dan bellen via een Nederlands/Belgisch abonnement of

vanuit een hotel. Let erop dat je telefoon simlockvrij is: toestellen die gebonden zijn aan een Nederlandse/Belgische provider accepteren meestal geen buitenlandse simkaarten.

Internet in China: In de meeste hotels in China is wifi beschikbaar, al kan de kwaliteit wisselen. In grote steden is ook in steeds meer cafés, bars, luchthavens en openbare ruimtes internettoegang aanwezig. Internetcafés bestaan nog wel, maar zijn minder gebruikelijk dan vroeger en vaak lastig toegankelijk voor buitenlandse reizigers.

In heel China geldt een internetcensuur (de zogeheten Great Firewall). Daardoor worden veel buitenlandse websites en apps geblokkeerd door de overheid en is informatie over politiek gevoelige onderwerpen, zoals Tibet en Taiwan, beperkt of niet toegankelijk. De lijst met geblokkeerde diensten verandert regelmatig; zo werken onder andere Gmail, Google, Whatsapp, Facebook, Instagram, Snapchat en YouTube niet. Om deze blokkades te omzeilen kun je vóór vertrek een VPN installeren, maar houd er rekening mee dat de Chinese overheid actief VPN-verkeer probeert te herkennen en tegen te houden. Hierdoor kunnen veel gratis en bekende VPN's soms instabiel worden of ineens helemaal niet meer werken. Je kunt ook een eSIM gebruiken, bijvoorbeeld van Airalo of Holafly, en dan heb je meestal geen aparte VPN nodig, omdat deze al is ingebouwd. Voor veel reizigers is een eSIM dan ook de meest stabiele en makkelijke oplossing.

Met een databundel van circa 2 GB kun je beperkt internetten (bijvoorbeeld berichten sturen, kaarten gebruiken en af en toe social media). Voor intensiever gebruik, zoals video's streamen, is dit meestal niet voldoende, maar je kunt je eSIM-bundel ter plaatse zo nodig gemakkelijk opwaarderen via de (Airalo-) app.

Belangrijk:

- Je mobiele telefoon moet eSIM-compatibel zijn om een eSIM te kunnen gebruiken.
- Installeer alles vóór vertrek (VPN, eSIM, apps), want eenmaal in China kun je sommige apps of websites niet meer downloaden.

TIP! - Google Translate App: Met de Google Translate-app kun je voor vertrek de benodigde talen downloaden en deze later onderweg offline gebruiken. Je kunt ook een foto van een tekst maken en die laten vertalen, erg handig! Ideaal om bijvoorbeeld een Chinese menukaart te ontcijferen of om te communiceren. Zorg dat je dit vóór vertrek doet, je kunt de app in China dan offline gebruiken (dus zonder roaming of wifi). Eenmaal in China is het, door de blokkade van de meeste Google-diensten, niet meer mogelijk om deze app te downloaden.

Je weg vinden in China: Een handige app die je thuis al kunt downloaden is Maps.Me.

Elektriciteit

De netspanning in China is 220 volt, maar voor de aansluiting heb je vaak een verloopstekker nodig. Stroomstoringen doen zich niet vaak voor. Een zaklamp is handig om mee te nemen vooral voor in de nachttreinen. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in China gebruikelijk zijn.

Gezondheid

Hoewel inentingen voor China niet verplicht zijn, worden ze wel aanbevolen. Hoeveel en welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het soort reis en het gebied dat je bezoekt. Actuele informatie staat op www.lcr.nl, de site van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing dat richtlijnen uit geeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inenting tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inenting te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak hier een [afspraak voor jouw vaccinaties](#).

Reisapotheek voor China: Neem een kleine reisapotheek mee tijdens je [China rondreis](#) met daarin o.a. jodium, pleisters, en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (*Oral Rehydration Salts*, tegen uitdroging)

en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes. Als je naar een malariagebied gaat, denk dan aan anti-malaria tabletten en muggenolie met DEET.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen op je rondreis door China is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Preventieve maatregelen tijdens je China rondreis: Bij aankomst is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water uit de kraan kun je beter niet drinken. Vind hier meer informatie over [gezond op reis](#).

Ziekenhuizen in China: Bij ernstige aandoeningen kun je het beste naar een ziekenhuis gaan in steden als Shanghai, Beijing, Hangzhou, Guangzhou of Xiamen. In steden met een groot aantal buitenlanders zijn er vaak ziekenhuizen die zich specifiek op buitenlanders richten. Bij een niet ernstige aandoening kun je best zonder verwijzing naar een plaatselijk ziekenhuis gaan. Neem indien mogelijk iemand mee die Chinees en Engels spreekt want je wordt van hot naar haar gestuurd en tussendoor moet je voor de verschillende handelingen betalen. Het is verstandig om een briefje met je verzekeringsgegevens bij je te dragen of als screensaver op je telefoon te zetten. Dit om te voorkomen dat men je bij een ongeluk misschien niet naar een ziekenhuis wil brengen. Dit is geen onverschilligheid of onwil, maar helaas zijn in het verleden onschuldige mensen voor medische kosten aangeklaagd door de familieleden van een verkeerslachtoffer nadat ze iemand naar het ziekenhuis gebracht hadden. De familieleden gingen er vanuit dat betreffende persoon ook het letsel had aangericht.

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage mee te nemen in een rugzak (met binnenframe) tijdens je [rondreis door China](#) en het totale gewicht te beperken tot 15 kilo per persoon. Een koffer op wieltjes is ook mogelijk. Denkend aan de steile trappen van Chinese stations, de beperkte bagageruimte in de treinen en bussen, de vele ongeplaveide straten en het ontbreken van een lift in de eenvoudigere hotels, raden we een koffer sterk af voor al onze reizen. Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag).

We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Zo zijn korte broeken of rokken en hemdjes absoluut taboe in islamitische landen en wordt deze kleding ook in boeddhistische tempels niet op prijs gesteld. In China is alle westerse kleding wel ingeburgerd. In de meeste hotels is *laundry service* aanwezig. In China kan het in het voor- en najaar 's avonds fris zijn. Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: handdoek (voor de meer eenvoudige guesthouses en de familieverblijven buiten de grote steden), wandelschoenen, zaklamp, waterfles, universeel geldige verloopstekker, reisgids, lakenzak (vooral voor Tibet en onze specialistische avontuurlijke Chinareizen), toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, beker voor tijdens de treinreizen. Wil je een *power bank* meebrengen, stop deze dan op binnenlandse vluchten in je handbagage!

Het is niet nodig om tenten, slaapzakken, slaapmatjes of muskietennetten mee te nemen tenzij anders vermeld in de vertrektijdenbrief.

Geldzaken

De lokale munteenheid van China is de yuan (CNY), officieel ook wel renminbi (RMB) genoemd. In het dagelijks leven wordt de yuan vaak kuai genoemd. Bankbiljetten zijn verkrijgbaar in waarden van 1, 5, 10, 20, 50 en 100 yuan. Eén yuan is onderverdeeld in 10 mao (ook wel jiao genoemd). In Hongkong is de lokale munteenheid de Hongkong dollar (HK\$). Voor actuele wisselkoersen kun je kijken op www.oanda.com.

ATM in China: De laatste jaren komen er in Chinese steden steeds meer geldautomaten bij. Bij deze automaten kun je geld opnemen met je gewone bankpas of giro pas met een Maestro- of Visa-embleem, meestal ¥2.500 – ¥3.000 per keer, met een maximum van ¥20.000 per dag. Let op: om veiligheidsredenen staan Nederlandse en Belgische bankpassen met het Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Wil je geld opnemen in

China, dan moet je deze instelling tijdelijk wijzigen naar 'Wereld'.

Geld wisselen in China: In de grotere steden kun je bij banken zoals de Bank of China en andere grote Chinese banken euro's of Amerikaanse dollars omwisselen in yuan; je hebt hiervoor meestal je paspoort nodig. Wisselkantoren en sommige hotels bieden deze service soms ook aan, maar de tarieven kunnen minder gunstig zijn dan bij banken. In kleinere plaatsen of op plekken waar weinig westerse toeristen komen, kan het wisselen van euro's of dollars lastiger zijn. Vraag bij grote bedragen of de bank de biljetten op echtheid wil controleren door ze door een telmachine te halen. Als je wisselgeld terugkrijgt, accepteer dan geen gescheurde of kapotte biljetten en wees alert op mogelijke valse biljetten, vooral bij hogere coupures.

Met een creditcard kun je bij de meeste banken geld opnemen, je betaalt dan ongeveer vier procent provisie. Direct betalen met een buitenlandse creditcard (Visa, Mastercard, American Express) werkt meestal alleen bij internationale hotels, grote winkels of luchthavens. In veel gewone winkels of kleinere restaurants worden creditcards niet geaccepteerd.

Betalen op reis met Alipay: Je kunt in China tegenwoordig overal betalen met Alipay (of WeChat). De Chinezen zelf gebruiken – vooral in de grote steden – nog maar nauwelijks contant geld. Met Alipay kun je snel de rekening betalen door de QR-code van de verkoper te scannen, of je eigen QR-code door de verkoper te laten scannen. Ook voor het openbaar vervoer is Alipay handig: je kunt de metro in de grote steden gewoon betalen door je QR-code bij de poortjes te scannen. Zo loop je direct door zonder gedoe. We raden je dan ook aan om vóór je op reis gaat (!) de Alipay-app te downloaden en te koppelen aan je creditcard. Je kunt de taalinstellingen in de Alipay-app op Engels zetten. Let op: de Alipay-app werkt alléén met internet, dus je hebt een eSIM of een lokale simkaart nodig.

Openingstijden

Veel winkels zijn ook 's avonds en in het weekend geopend. Banken en kantoren hebben min of meer dezelfde openingstijden als in Nederland en België, maar er is soms wel een lange middagpauze. Loketten van trein- en busstations zijn vanaf het vertrek van het eerste vervoer geopend en gaan pas 's avonds laat dicht. Rond Chinees Nieuwjaar en rond 1 mei en 1 oktober hebben veel banken en kantoren beperkte openingstijden of zijn gesloten.

Fotografie

Chinezen nemen bij bezienswaardigheden graag foto's van elkaar. Je kunt tijdens je [China rondreis](#) in de meeste tempels fotograferen, dat doen Chinezen zelf ook. Wil je mensen fotograferen in China, vraag dan altijd even om toestemming. Meestal is het geen probleem. Vaak willen mensen met je op de foto, omdat buitenlanders exotisch gevonden worden. Vooral westerlingen met blauwe ogen zijn interessant. Meestal zal men het netjes vragen maar soms gebeurt het stiekem. Als je dat vervelend vindt, kun je 'bu yao' (letterlijk: 'wil ik niet') zeggen. Militaire objecten en luchthavens mogen niet worden gefotografeerd. Ook bewakers kun je beter niet fotograferen.

Veiligheid

China wordt beschouwd als een veilige bestemming. Vrouwen kunnen er zonder problemen alleen rondreizen. Onder invloed van de snelle maatschappelijke veranderingen is de kleine criminaliteit in China echter toegenomen. Vooral op drukke plaatsen zoals bij attracties, op markten, bus- en treinstations moet je oppassen voor zakkenrollers. Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. En doe aangifte bij de politie in verband met verzekering.

Reisadvies voor China: Actuele informatie over de veiligheid in China vind je op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl. Ook op de website van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken (<http://diplomatie.belgium.be>) vind je nuttige reistips.

Tijdsverschil

In heel China hanteert men één tijdzone, namelijk die van Beijing. In de winter is het in China zeven uur later dan in de Benelux. In de zomer is het verschil zes uur.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 6 maanden geldig is en beschikt over tenminste 3 lege aaneengesloten pagina's. Een noodpaspoort is niet toegestaan. Voor onze reizen naar China is een kopie van het paspoort nodig, om de hotel- en excursiereserveringen te kunnen verwerken. Dit is een vereiste voor toeristen die het land betreden. Wees je ervan bewust dat privacy in veel landen anders wordt geïnterpreteerd dan in Nederland. In hotels en bij grensovergangen wordt in veel gevallen een kopie van je paspoort verlangd en mogelijk bewaard. Houd er rekening mee dat een kopie waarbij je BSN-nummer is weggelaten, mogelijk niet wordt geaccepteerd.

Visum:

Voor deze bestemming is voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit voor reizen geen visum nodig voor een verblijf van maximaal 30 dagen. Deze regeling geldt vooralsnog tot 31 december 2026.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0) 23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl

- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Heb je een dubbele nationaliteit dan is het van belang dat je bij het boeken van de reis en je visum aanvraag de nationaliteit invult van het paspoort waarmee je op reis gaat.

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Reizigers met minderjarige kinderen waarbij één of beide ouders niet meereizen dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Zijderoute

Reisdocumenten

Internationaal paspoort

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 9 maanden geldig is en beschikt over tenminste 5 lege visum pagina's tegenover elkaar. Voor onze reizen naar de Zijderoute is een kopie van het paspoort nodig. Wees je ervan bewust dat privacy in veel landen anders wordt geïnterpreteerd dan in Nederland en België. In hotels en bij grensovergangen wordt in veel gevallen een kopie van je paspoort verlangd en mogelijk bewaard. Houd er rekening mee dat een kopie waarbij je BSN-nummer is weggelaten, mogelijk niet wordt geaccepteerd.

Visum

Voor deze reis is er voor Turkmenistan een visum benodigd voor reizigers met de Nederlandse of Belgische nationaliteit. Voor Oezbekistan, Kirgizië, Kazachstan en China is geen visum nodig voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit (tot een verblijf van maximaal 30 dagen). Voor China geldt deze regeling vooralsnog tot 31 december 2026.

Heb je een dubbele nationaliteit dan is het van belang dat je bij het boeken van de reis en je visum aanvraag de nationaliteit invult van het paspoort waarmee je op reis gaat.

Turkmenistan

Voor deze bestemming regel je het visum bij aankomst in Turkmenistan. Het is een 'visum on arrival' voor 10 dagen.

Deze ontvang je op de luchthaven na betaling en het tonen van de fysieke uitnodigingsbrief. Voor Nederlandse reizigers zijn de visumkosten 85 USD en voor Belgische reizigers 75 USD (de prijzen zijn onder voorbehoud van wijzigingen). Dit bedrag betaal je gepast cash ter plaatse aan de grens. De uitnodigingsbrief ontvang je uiterlijk 1 week voor vertrek van ons. Dit houdt in dat persoonlijke gegevens als je naam, geboortedatum en paspoortnummer voor je medereizigers zichtbaar zullen zijn. De Turkmeense autoriteiten wijzen individuele uitnodigingsbrieven helaas af. Heb je de uitnodigingsbrief niet ontvangen? Neem dan gelijk contact met ons op want de uitnodigingsbrief is essentieel voor het visum. Het is erg belangrijk dat je de uitnodigingsbrief zelf uitprint en meeneemt.

Bij aankomst op de luchthaven van Turkmenistan wordt er een COVID test afgenomen. Deze wordt voor reizigers verplicht gesteld en de Turkmeense autoriteiten rekenen hier 31 USD (onder voorbehoud) voor. Zorg ervoor dat je dit in cash gepast bij je hebt. Met het bewijs van de negatieve test kan er verder gereisd worden.

Voor Turkmenistan moet er naast het visum ook een permit gekocht worden van 14 USD (onder voorbehoud van wijzigingen). Dit betaal je cash aan de grens. Neem ook twee pasfoto's mee voor registratie als je in je hotel aankomt!

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of een 'Visum on Arrival' mogelijk is. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0) 23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Journalist, fotograaf of militair:

Deelnemers die werken als journalist, fotograaf of militair maar aan onze reizen deelnemen als 'vakantieganger', adviseren wij bij beroep 'employee' in te vullen. Op deze manier voorkom je eventuele complicaties bij de aanvraag van het visum. Vanzelfsprekend zijn wij echter niet verantwoordelijk als je beroep uiteindelijk toch leidt tot een afwijzing.

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Accommodatie en transport

Vervoer

De gehele tocht van Ashgabat naar Beijing leggen we over land af! Om optimaal te kunnen genieten van al het fraais wat er onderweg te zien is, maak je overwegend gebruik van eigen vervoer. Over het algemeen zullen dat kleine (mini- of midi)bussen zijn, soms twee minibusjes en soms een grote bus. In Turkmenistan en Oezbekistan zijn de bussen overwegend airconditioned. In Kirgizstan wordt afhankelijk van de groepsgrootte en de weersomstandigheden gebruik gemaakt van minibusjes of een grote bus. Soms wordt er een 6WD truckbus ingezet. Flexibiliteit in dit opzicht is een vereiste, je reist telkens weer met andere bussen.

Voor optionele excursies huren we ter plaatse eigen vervoer of sluiten we ons aan bij een excursie die ter plekke wordt aangeboden. Dit gebeurt in overleg met de deelnemers van de groep.

Vanaf Kashgar worden de (lange) trajecten per trein afgelegd. Je slaapt in China op de nachttreintrajecten in de hardsleeper klasse. In de slaapwagon zijn open compartimenten met zes bedden (met beddengoed) boven elkaar. Op elk rijtuig bevinden zich toiletten en wastafels. In de trein bevindt zich meestal een restauratiewagen, waar je kunt lunchen en dineren. Ook worden maaltijdboxen rondgebracht in de wagons. De maaltijden op de trein zijn niet bij de prijs van het treinkaartje inbegrepen.

LET OP: de treinkaartjes en/of excursies worden gereserveerd op basis van paspoortgegevens. Zorg dus dat deze

'up to date' zijn ingevuld. Je kunt dit controleren via je klantomgeving.

NB: Mocht je in China per trein in de comfortabelere softsleeper klasse willen reizen (tegen meerkosten), dan kun je dit opgeven bij je boeking. In de slaapwagon met de softsleeper klasse zijn gesloten compartimenten met 4 bedden per compartiment (met beddengoed) boven elkaar. Door omstandigheden in het hoogseizoen kan het zijn dat er op een traject geen softsleeper beschikbaar is. In dat geval wordt het niet genoten softsleeper traject bij thuiskomst teruggestort. Op deze reis kan de softsleeper-klasse worden bijgeboekt op de 3 trajecten Kashgar - Turpan / Zhangye-Xi'an / Xi'an - Beijing. Let wel op dat reizigers die een softsleeper hebben geboekt in een andere compartiment terecht komen dan reizigers die voor een hardsleeper hebben gekozen.

Vanzelfsprekend kan de lokale situatie aanleiding geven tot veranderingen in de route. Wegwerkzaamheden en overstromingen kunnen daar de oorzaak van zijn. We doen dan uiteraard ons best om een zo goed mogelijke andere route te vinden.

Onderweg zal je meerdere malen de gelegenheid hebben tot een picknick-lunch. Om zo min mogelijk afval te produceren, verzoeken we alle deelnemers zelf een bordje en bestek mee te nemen wat tijdens deze picknick-lunches kan worden gebruikt.

De transfers van en naar de luchthaven zijn inbegrepen bij de reissom. Indien je kiest voor het landarrangement, zijn de transfers van en naar de luchthaven niet inclusief.

Reisafstanden

Ashgabat naar Darwaza: 286 km / 4 uur
 Ashgabat via Nisa naar Mary: 420 km / 6 tot 8 uur
 Mary naar Bucharra: 375 km / 6 uur
 Bucharra naar Samarkand: 450 km / 9 uur
 Samarkand naar Tashkent: 300 km / 5 uur
 Tashkent naar Akzu Djabagly: 280 km / 5 à 6 uur
 Akzu Djabagly naar Bishkek: 350 km / 6 à 7 uur
 Bishkek via Burana-toren naar Tamchi: 240 km / 4 à 5 uur
 Tamchi naar Karakol: 180 km / 3½ uur
 Karakol naar Tuura Suu: 220 km / 6 à 7 uur
 Tuura Suu naar Son Kul: 300 km / 6 à 7 uur
 Son Kul naar Tash Rabat: 300 km / 6 à 7 uur
 Tash Rabat naar Kashgar: 295 km / 5 uur
 Kashgar naar Turpan: 1445 km / 13 uur (nachttrein)
 Turpan naar Liuyuan: 633 km / 4 uur (hogesnelheidstrein)
 Liuyuan naar Dunhuang: 130 km / 2½ uur
 Dunhuang naar Jiayuguan: 375 km / 5 uur
 Jiayuguan naar Zhangye: 225 km / 3 uur
 Zhangye naar Xi'an: 1223 km / 18 uur (nachttrein)
 Xi'an naar Beijing: 1283 km / 13 uur (nachttrein)

NB: De genoemde 'kale' reisduur per dag is sterk afhankelijk van bijvoorbeeld de verkeersdrukte, de gesteldheid van de wegen, wegwerkzaamheden, treinvertragingen, douaneformaliteiten en zeker ook het weer. Oponthoud of vertragingen zijn zeker mogelijk en de genoemde 'kale' reisduur per dag is uiteraard slechts bij benadering. Enige flexibiliteit van onze reizigers wordt op prijs gesteld.

Accommodatie

Tijdens je reis van Ashgabat naar Beijing maak je in principe gebruik van hotels met twee- en driepersoonskamers met douche en wc op de kamer. Een ventilator of de airconditioning ontbreekt zelden. Je verblijf is in Turkmenistan, Oezbekistan, Kazachstan, Kirgizië en China op basis van logies met ontbijt.

Houd er rekening mee dat het ontbijt in China in Chinese stijl is, meestal in buffetvorm met typisch Chinese gerechten. Smakelijk, dat wel, maar veel Nederlandse en Vlaamse reizigers verwachten soms wat anders als ze de ontbijtruimte binnenstappen. Gelukkig is er meestal (niet gegarandeerd) ook een klein 'westers' aanbod, zoals toast, jam, fruit of een gekookt of gebakken eitje.

De accommodaties zullen van land tot land van niveau verschillen, afhankelijk van het ontwikkelingspeil van het

toerisme. Het aanbod van accommodatie in de staten van de voormalige Sovjet-Unie is vrij beperkt en het prijsniveau verhoudt zich in onze ogen niet altijd tot de geleverde kwaliteit. Gelukkig is op veel plaatsen de situatie de laatste jaren beduidend verbeterd en kunnen we in steeds meer steden in sfeervolle hotels en guesthouses overnachten. Je zal echter nog steeds rekening moeten houden met een verblijf in oude Sovjethotels. Met ander woorden: er wordt beslist hier en daar een beroep gedaan op je flexibiliteit.

Je overnacht in een yurtenkamp in Darwaza (Turkmenistan), Tuura Suu, Son Kul en Tash Rabat (Kirgizië). Je slaapt met meerdere personen in een yurt (typische viltten nomadentent), denk er aan dat je hier dus inlevert aan privacy! Het gedeelde sanitair in de yurtenkampen is eenvoudig. In Turkmenistan kan het bij zeer hoge uitzondering voorkomen dat er niet in de yurten overnacht kan worden. Er zal dan in tenten worden overnacht. Als je meegaat op een van de reizen in het voor- en najaar dan slaap je in Kirgizië in Tuura Suu en Son Kul niet in zo een yurt (de kampen zijn in deze periode gesloten); je verblijft dan in een homestay in Bokonbaevo, Kochkor en Naryn. Ook in Akzu Djabagly en Tamchi verblijf je in een homestay. In de homestays is het sanitair gedeeld.

De meeste hotels hanteren een 'check in' en 'check out' tijd van 12.00 uur 's middags (uiteraard zijn er uitzonderingen op zo'n lange reis). Om je verblijf comfortabeler te maken regelen we enkele 'dagkamers' voor de groep in Xi'an (dag 38), aangezien je op die dag pas aan het eind van de middag/ in de avond verder zult reizen. Je hebt zodoende de mogelijkheid om je nog even op te frissen. Het gebruik van de gedeelde dagkamers (gemiddeld 4 personen per kamer) is tot 18.00 uur.

Kamer op indeling & verwachtingen

Kies je voor een kamer op indeling, dan deel je een kamer met een deelnemer van hetzelfde geslacht zoals vermeld in het paspoort. We begrijpen dat dit niet altijd overeenkomt met iemands identiteit. Geldt dit voor jou, neem dan gerust contact met ons op, dan denken we met je mee.

Een kamer delen vraagt om wederzijds respect en rekening houden met elkaar. Weet je dat je snurkt, laat opblijft, 's nachts vaak uit bed moet of behoefte hebt aan meer privacy? Dan raden we aan een 1-persoonskamer te boeken (tegen toeslag).

Wijzigingen van kamergenoot zijn tijdens de reis alleen mogelijk in overleg met de reisbegeleider en met instemming van alle betrokkenen. Bij problemen is de reisbegeleider het eerste aanspreekpunt. Kan er geen oplossing worden gevonden en is één reiziger verantwoordelijk voor de overlast, dan dient deze een 1-persoonskamer te boeken en de extra kosten zelf te dragen.

Let op: binnen een maand voor vertrek of bij beperkte beschikbaarheid is een 1-persoonskamer op aanvraag.

1-persoonskamer

Je kunt er bij boeking voor kiezen een 1-persoonskamer te reserveren. Hiervoor geldt een eenpersoonskamertoeslag. De vermelde prijzen zijn vanaf-prijzen en kunnen per reisperiode verschillen. In het boekingsformulier zie je de prijs die geldt voor jouw vertrekdatum. Houd er rekening mee dat een 1-persoonskamer niet op alle locaties beschikbaar is en in sommige gevallen uitsluitend op aanvraag, afhankelijk van de beschikbaarheid. Zo'n kamer is niet mogelijk tijdens de nachttreintrajecten, in de homestays en in de joertenkampen.

Wifi beschikbaarheid

Wifi tijdens je reis is tegenwoordig onmisbaar. Of je nu contact wilt houden met het thuisfront, je mooiste reiservaringen wilt delen op sociale media of praktische zaken wilt regelen onderweg. Internet maakt het allemaal een makkelijker.

Bij al onze reizen vind je daarom onder het tabblad Accommodaties per (voorbeeld)accommodatie informatie over de beschikbare wifi. Houd er wel rekening mee dat wifi niet altijd gegarandeerd is. De beschikbaarheid en kwaliteit kunnen per accommodatie en per land verschillen. Let op: in China zijn alle Google-diensten, zoals Whatsapp, YouTube, Instagram, Snapchat en Facebook geblokkeerd door de overheid. In enkele gevallen werkt Whatsapp (zeer beperkt) via de wifi in accommodaties (als deze aanwezig is). Wil je toch gebruik maken van deze websites en apps, dan dien je gebruik te maken van een e-sim (zoals Airalo of Holafly, die goed werkt en zorgt voor vrijwel overal bereik) of een VPN (let op: werkt niet altijd). Download en installeer dit wel al in Nederland/België, dit kan namelijk niet in China. Hiermee wordt het IP-adres van je telefoon afgeschermd en kan je toch gebruik maken van deze diensten. Whatsapp werkt alleen met een e-sim of via wifi in combinatie met een VPN.

Op deze reis is het niet mogelijk een driepersoonskamer te boeken.

Een goede eerste indruk van de accommodaties die Koning Aap gebruikt in tijdens deze Zijderoute rondreis, vind je op het tabblad '[accommodaties](#)' bij deze reis. Deze hotels, guesthouses, homestays en joertenkampen zijn altijd onder voorbehoud van wijzigingen en beschikbaarheid.

NB: In China wordt bij het inchecken in de hotels je paspoort gevraagd. Het receptiepersoneel maakt daar een kopie van. Hotels zijn in China wettelijk verplicht hun gasten bij het inchecken te identificeren en te registreren. Bij verschillende bezienswaardigheden wordt ook vaak om je paspoort gevraagd (zonder paspoort kom je er niet in). Het paspoort wordt gescand en je gezicht wordt ook meteen gescand. Het is in China dus even omschakelen wat privacy betreft.

Vakantie en drukte in China

De vakantieperioden van de inwoners van China concentreren zich rond drie periodes. Allereerst rond Chinees Nieuwjaar (januari of februari). De exacte week verschilt ieder jaar omdat de Chinese jaartelling gebaseerd is op de stand van de maan. Ook in het voorjaar zijn de Chinezen massaal vrij op May Day en de dagen daar omheen (Golden Week), dit valt van eind april tot begin mei. De laatste periode is rond de nationale feestdag op 1 oktober, dus de eerste week van oktober.

Tijdens vakantieperiodes staat familie centraal en omdat China een groot land is, hebben mensen tijd nodig om naar hun familie te kunnen reizen. Veel Chinezen maken tijdens deze drie vakantieperiodes dan ook van de gelegenheid gebruik om te reizen. Een klein deel van die Chinese reizigers gaat naar het buitenland, een groot deel blijft in eigen land om de binnenlandse toeristische trekpleisters te bezoeken. Treinen en luchthavens, maar ook bezienswaardigheden, zijn dan bijzonder druk en hectisch. Houd daar rekening mee!

Steeds meer Chinezen reizen en verkennen hun eigen land, ook buiten de reguliere Chinese vakantieperiodes. Dat kan leiden tot drukte (en wachtrijen) bij grote en kleinere bezienswaardigheden. Bereid je ook daar op voor.

Zwaarte van de reis

Deze reis valt in categorie 3.

Vaak krijgen we de vraag of een reis 'zwaar' is. Dit vinden we een moeilijke vraag omdat iedereen een reis op een andere manier ervaart. In het algemeen kun je stellen dat iedereen met een goede lichamelijke en geestelijke conditie zonder problemen kan deelnemen aan onze reizen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je altijd je eigen bagage naar je kamer kunt brengen, - ook als er geen lift is - of dat een uitgebreide stadswandeling voor je geen probleem is. Culturele verschillen respecteer je en je kunt goed omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Op basis van onze ervaring en de terugkoppeling van onze reizigers en reisbegeleiders geven we voor iedere reis tevens een indicatie voor de ervaren zwaarte. Zo hopen we je te helpen om de reis te kiezen die bij je past zodat jij zelf - én ook je medereizigers! - optimaal kunnen genieten. Bij deze indeling houden we rekening met de gebruikte accommodatie, reisduur, hoogteverschillen, zwaarte van wandelingen & ruimte om zelf invulling te geven aan programma.

Moeilijkheidsgraad van deze Zijderoute rondreis:

Tijdens de zeer afwisselende 42-daagse Zijderoute reis ontkom je niet aan meerdere lange reisdagen, soms door boeiend landschap, soms door eentonige woestijnvlaktes. Net zoals de landen waar je doorheen reist, zijn ook de accommodaties waarvan gebruikt wordt zeer afwisselend. Goede tot zeer goede hotels worden afgewisseld met eenvoudigere guesthouses en zelfs nomadische tenten (joerten) en enkele nachttreinen. Grensovergangen verlopen vaak heel soepel, maar er is altijd een kans dat de bureaucratie de overhand neemt en het verlaten of binnenkomen in één van de landen langer duurt dan gehoopt. Toch is deze reis voor iedereen goed te doen zolang je maar over een flexibele instelling beschikt. Hierom valt deze reis in categorie 3.

Categorie 1: Ontspannen reis, voor iedereen goed te doen. Korte reisafstanden, goede hotels, lichte wandelingen, reis met een laag tempo.

Categorie 2: Voor iedereen goed te doen. Soms wat langere reisafstanden. Goede hotels, soms avontuurlijke overnachting, eenvoudige wandelingen, reis in een gewoon tempo. Voldoende ruimte om ook zelf invulling te geven aan je reis door verblijf in grotere steden.

Categorie 3: Goed te doen voor iedereen die zich voorbereidt en zich flexibel opstelt. Er zitten zwaardere trajecten in

de reis zoals langere reisafstanden (> 6 uur), treinreizen, wandelingen over ongebaande paden en/of ongelijke ondergrond, geringe hoogteverschillen en/of (meerdere) overnachtingen in eenvoudige accommodatie en/of je ervaart grote culturele verschillen. Soms minder ruimte om zelf zonder de overige deelnemers op pad te gaan (denk aan verblijf in wildpark).

Categorie 4: Redelijk stevige reis door lange reisafstanden, diverse zwaardere en/of meerdaagse wandelingen, hoogteverschillen, regelmatig eenvoudige accommodatie, minder ruimte voor eigen invulling omdat veel in groepsverband gedaan moet worden (verblijf in wildpark, reizen door ruige natuur).

Categorie 5: Zware reis die we alleen aanraden voor ervaren reizigers die beschikken over uitgebreide reiservaring en een zeer goede lichamelijke en geestelijke conditie hebben. Denk hierbij aan meerdaagse trektochten, reizen door ruig terrein, lange wandelafstanden per dag en/of grote hoogteverschillen.

Flexibiliteit loont!

Voor minder voorspelbare reizen en onbekende lokale gebruiken is flexibiliteit de sleutel. Als je open staat voor onverwachte ervaringen en je laat verrassen door lokale tradities, krijg je daar een belevenis voor terug! Soms moet van de geplande route worden afgeweken en is het beter de reisbegeleider ruimte te geven voor spontaniteit. Door flexibel te zijn, omarm je het avontuur en ontdek je vaak verborgen schatten die niet in de reisomschrijving staan. Geniet van het onbekende en laat je verrassen door de unieke charme van de Zijderoute!

Neem bij twijfel contact met ons op. Wij adviseren jou graag bij de keuze voor een passende reis.

Reisbegeleiding

Al onze groepsreizen worden ter plekke uitgevoerd door **Nederlandstalige of lokale Engelstalige reisbegeleiders**. Bij de vertrekdatum van een reis wordt dit op onze website duidelijk vermeld.

Veel klanten vragen ons of er **veel verschil is tussen een reisbegeleider uit België/Nederland of een lokale Engelssprekende reisbegeleider**. Wij vinden dat er aan beide keuzes voor- en nadelen verbonden zijn en dat iedereen daarom zelf moet afwegen welke keuze voor hem/haar de beste is.

Een **Nederlandstalige reisbegeleider** is meestal opgegroeid in België of Nederland en maakt daarom deel uit van onze westerse cultuur. Met hen is het over het algemeen makkelijker communiceren tijdens de reis, zowel wat betreft de taal als de culturele achtergrond. Daardoor kan deze reisbegeleider het groepsproces makkelijker volgen en bijsturen waar nodig. Vaak hebben zij ook uitgebreid gereisd of gewoond op de bestemming en hebben dus veel kennis over de lokale gebruiken en delen dit graag met je. Ook is de Nederlandstalige reisbegeleider zich zeer bewust van het belang van duurzaam toerisme; ze stimuleren het bezoeken van kleinschalige lokale restaurants, beperken het gebruik van plastic en geven duurzame tips tijdens de reis.

Een **lokale Engelstalige reisbegeleider** is natuurlijk op de bestemming opgegroeid en 'ademt' daarom deze bestemming. Hij of zij is hierdoor de aangewezen persoon om je in te wijden in de lokale gebruiken en cultuur. Overal is hij/zij thuis en dit communiceert erg makkelijk met de lokalen. Zijn of haar Engels heeft vaak een accent waardoor de communicatie iets moeilijker kan verlopen dan met een Nederlandstalige reisbegeleider. Positief is dat zo lokaal werk gecreëerd wordt op de bestemming zodat de lokale economie meer profiteert van je bezoek. Tenslotte geldt vaak een korting op een reis met een lokale Engelstalige reisbegeleider omdat bijvoorbeeld geen intercontinentaal vliegticket voor hen betaald hoeft te worden en wij dit verrekenen in onze prijzen.

Koning Aap stelt **hoge eisen aan de reisbegeleiding**. Een goede reisbegeleider is van grote meerwaarde op de reis! Wij zijn dan ook trots op ons team van professionele reisbegeleiders. Het zijn stuk voor stuk enthousiastelingen die allemaal de **liefde voor 'hun' land(en) graag aan anderen over brengen**. Ruime reiservaring én ervaring in het omgaan met groepen en (bij voorkeur) actieve kennis van lokale gebruiken en de taal zijn bij ons belangrijke selectiecriteria bij de keuze voor onze reisbegeleiders. Voor onze nieuwe reisbegeleiders worden speciale trainingen georganiseerd om ze voor te bereiden op hun rol tijdens de reis. Tijdens deze trainingen krijgen ze ook lastige praktijksituaties voorgeschoteld en leren ze waar de Koning Aap reisformule voor staat.

Daarnaast worden er met regelmaat bijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandstalige reisbegeleiders om essentiële kennis en ervaring uit te wisselen met elkaar en met medewerkers op kantoor, zodat de reizen op allerlei vlakken verbeterd kunnen worden.

De **primaire taak van onze reisbegeleiding** is toezien op een goede logistiek van de reis (vervoer en

accommodatie). Ook waakt de reisbegeleiding over het verloop van het programma en over de aandacht die elk onderdeel krijgt. De reisbegeleider organiseert ter plekke een scala aan facultatieve excursies. Daarnaast fungeert hij of zij natuurlijk als centrale vraagbaak. Onze medewerkers kunnen veel vertellen over het land en de plaatselijke gewoonten. Realiseer je wel: een reisbegeleider is geen wandelende encyclopedie. Hoe je uiteindelijk het land ervaart bepaal je zelf, neem dus altijd een goede reisgids mee.

Natuurlijk heeft een reisbegeleider ook niet alles in de hand. Soms is er sprake van overmacht: door overstromingen of aardverschuivingen is de weg versperd, de overheid heeft de treinkaartjes geconfisqueerd of het hotel heeft de kamers al weggegeven. Bij dit soort tegenslagen zal de reisbegeleider op zoek gaan naar een alternatief.

Ondanks alle voorbereidingen en inspanningen van de reisbegeleider kan het gebeuren dat de reis toch niet geheel naar je verwachting verloopt. De reisbegeleider hoort dit dan graag van je, zodat er **ter plekke** naar een oplossing gezocht kan worden.

Het functioneren van onze reisbegeleiders evalueren we na iedere reis aan de hand van door deelnemers **ingevulde evaluatieformulieren**. Zo hebben wij te allen tijde zicht op hoe onze mensen in het veld opereren!

Je reisbegeleider verwacht aan het einde van de reis een **fooi** als zij/hij het werk goed heeft gedaan. Ons advies voor deze fooi verschilt per land, kijk voor een indicatie in de landeninformatie van je reisbestemming.

Bewust op reis

Reizen is andere culturen leren kennen, lokale mensen ontmoeten en prachtige natuur zien. En dat willen we ook nog tot ver in de toekomst. Daarom hebben wij bij onze reizen aandacht voor mens, natuur, milieu en cultuur. Verantwoord reizen verrijkt niet alleen de reiservaring, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van bestemmingen.

Local Impact Score

Voor elke reis streven wij naar een zo laag mogelijke klimaatimpact en een zo groot mogelijke positieve bijdrage aan de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap (accommodaties, restaurants en transport) terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld.

De Local Impact Score bestaat uit twee elementen. Het eerste deel is opgebouwd uit een berekening van de vlucht, het landarrangement en het geschatte zakgeld. Het tweede deel is gebaseerd op tien criteria die wij hanteren om lokale impact te bevorderen. Deze twee elementen samen vormen samen onze Local Impact score. Een hogere score geeft aan dat een groter deel van de uitgaven bij lokale aanbieders terechtkomt. Lagere scores hebben uiteraard meer aandacht nodig in de toekomst. We werken samen met onze lokale partners aan verbetering van de score. De scores worden 2-jaarlijks bijgewerkt.

De Local Impact Score van deze reis is: **64**

Wil je meer lezen over de Local Impact Score of ben je benieuwd uit welke duurzaamheidscriteria de score is opgebouwd? Wij leggen je dit graag uit op [onze duurzaamheidspagina](#).

Bijkomende kosten en zakgeld

Zakgeld / Bijkomende kosten

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimum bedrag voor je maaltijden, drankjes, excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavepatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezamenlijke uitgavenpot

Tijdens je reis kun je regelmatig gezamenlijk deelnemen aan excursies of (niet vantevoren betaalde) maaltijden. Ook zullen er hier en daar gemeenschappelijke fooien betaald worden. Om hiervoor niet elke keer apart te hoeven afrekenen wordt er een Gezamenlijke Uitgavenpot ingesteld. Aan het begin van de reis wordt door de reisbegeleider van iedereen geld ingezameld voor deze pot. Aan het eind van de reis volgt dan de afrekening, waarbij je geld terug kunt krijgen of bij moet betalen. Met deze uitgaven is rekening gehouden bij de hoogte van ons adviesbedrag voor het zakgeld.

De hoogte van deze Gezamenlijke Uitgavenpot voor deze reis bedraagt circa €150,-.

Landarrangement

Het is ook mogelijk om van deze rondreis alleen het landarrangement te boeken. Je regelt dan zelf de internationale vluchten en de transfer bij aankomst en vertrek. Met de andere deelnemers maak je vervolgens de reis volgens programma. Zo heb je een optimale vrijheid om zelf je reis samen te stellen en de vlucht te kiezen die bij je reisplannen past.

Op het boekingsformulier kun je ook aangeven of we, tegen betaling, nog een extra overnachting bij aankomst moeten regelen. Ook de transfer bij aankomst kan Koning Aap op individuele basis voor je regelen.

Voor al onze reizen hebben we een minimum aantal deelnemers nodig. Houd hier rekening mee voordat je zelf tickets gaat reserveren.

Het is in alle gevallen je eigen verantwoordelijkheid om op tijd bij het beginpunt van de reis aanwezig te zijn. Daarnaast zijn wij niet verantwoordelijk voor sporadische wijzigingen in de vertrekkende data van onze groepsreizen.

Verzekeringen

Zoals in onze reisvoorwaarden vermeld staat, stellen we het afsluiten van een reisverzekering verplicht. Mocht je nog geen reisverzekering hebben afgesloten, dan ben je verplicht hier vóór vertrek alsnog voor te zorgen. Mocht er onverhoopt iets gebeuren tijdens de reis of voor aanvang van de reis, dan kan dit je veel geld kosten. Door het afsluiten van een verzekering voorkom je hoge kosten. Koning Aap werkt al jaren samen met de bekende reisverzekeraar Allianz Global Assistance. Zij hebben een speciaal pakket van reis- en annuleringsverzekeringen samengesteld dat aansluit op het avontuurlijk karakter van onze groepsreizen.

Je verzekeringen bij Koning Aap afsluiten: de voordelen

Hoewel het niet verplicht is om de verzekeringen bij Koning Aap af te sluiten, raden we dit wel aan. Omdat we goed op de hoogte zijn van de af te leggen reisroutes en ter plaatse beschikken over de medewerking van lokale agenten, zijn eventuele problemen makkelijker op te lossen wanneer de reisverzekering via Koning Aap is afgesloten. Een bijkomend voordeel is dat wanneer een reis onverhoopt niet door mocht gaan, de kosten van de afgesloten reis- en/of annuleringsverzekeringen geheel gerestitueerd worden.

Reis je met een reisgenoot?

Deelnemers die zich samen inschrijven op een reis raden we aan om een reisverzekering af te sluiten bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. Bij een eventuele repatriëring van je reisgenoot voorkom je zo dat je als medereiziger (met een andere verzekering) geen toestemming krijgt om ook zonder kosten terug te keren.

Avontuurlijke excursies zijn op eigen risico

Met nadruk willen we er op wijzen dat reizigers die tijdens hun reis deel willen nemen aan avontuurlijke excursies (als raften, duiken, snorkelen, (bamboe)vlotvaren, kanoën, (water)skiën, (wind)surfen, parasailing, deltavliegen, parachutespringen, ballonvaren, bungee jumpen, canopy tour, canyoning, speleologie, mountain trekking, tokkelen, sandboarden, mountain biking, downhill biking en snowboarden) dit voor eigen risico doen en dat we hen dringend aanraden vooraf te controleren of hun reisverzekering deze activiteiten dekt.

Hoe sluit je een verzekering via ons af?

Dat is heel makkelijk! Bij het boeken van een reis, kun je in het boekingsformulier aangeven welke verzekering(en) je wilt bijboeken.

Overzicht verzekeringen

Voor meer informatie verwijzen we je door naar een pagina met meer uitleg over alle verzekeringsmogelijkheden.

- [Verzekeringspakketten voor reizigers uit Nederland](#)
- [Verzekeringspakketten voor reizigers uit België](#)

Veilig op reis

Wij zijn aangesloten bij de SGR en de ANVR. Voor jou als reiziger is dit een veilig gevoel, omdat je bij eventuele

problemen altijd kunt terugvallen op deze organisaties.

Ook ons lidmaatschap van het Calamiteitenfonds geeft je de zekerheid dat, bij erkende calamiteiten die niet verzekerd zijn door je reisverzekering, extra kosten vergoed worden.

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen over [Turkmenistan](#) Veelgestelde vragen over [Oezbekistan](#) Veelgestelde vragen over [Kirgizië](#)
 Veelgestelde vragen over [Kazachstan](#) Veelgestelde vragen over [China](#) Veelgestelde vragen over [Zijderoute](#)

Landinformatie

Meer informatie over [Turkmenistan](#) Meer informatie over [Oezbekistan](#) Meer informatie over [Kirgizië](#) Meer informatie over [Kazachstan](#) Meer informatie over [China](#) Meer informatie over [Zijderoute](#)

Verder nog belangrijk

We raden je aan om goed voorbereid op reis te gaan, lees daarom voldoende over je reisbestemming en vraag goed na welke vaccinaties en andere medicatie je nodig hebt. Hieronder volgen nog een paar belangrijke zaken.

Persoonsgegevens

Zorg dat je je persoons- en paspoortgegevens (als geslacht, geboortedatum, voornamen en achternaam zoals vermeld in je paspoort) correct invult, aangezien deze uiteraard nodig zijn voor het inboeken van je vluchten, eventuele treintickets of accommodatie. Check na ontvangst van je (digitale) boekingsbevestiging of deze gegevens correct staan vermeld. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van correcte gegevens. Met onjuiste gegevens loop je het risico niet toegelaten te worden op een vlucht of buitenlandse luchthaven.

Feedback

Hoewel wij veel aandacht besteden aan het goed uitvoeren van onze reizen is het mogelijk dat een deelnemer aanmerkingen heeft over de uitvoering van de reis. Om te bewerkstelligen dat deze aanmerkingen direct tijdens de reis naar tevredenheid opgelost kunnen worden, is de deelnemer verplicht de aanmerkingen per omgaande schriftelijk aan de reisbegeleiding mee te delen. Klachten die niet tijdens de reis schriftelijk aan de reisbegeleiding zijn meegedeeld, zullen door ons na afloop van de reis niet in behandeling worden genomen.

Aantal deelnemers

Mocht het gepubliceerde minimum aantal deelnemers niet gehaald worden, dan hebben wij de mogelijkheid om deze reis schriftelijk of mondeling te annuleren. Ook het uiteindelijk niet verkrijgen van de benodigde vliegtickets, kan leiden tot het annuleren van de reis. Wij verplichten ons dit uiterlijk drie weken voor vertrek aan de deelnemers mee te delen.

Adventure Specialists BV

Koning Aap maakt deel uit van een groep avontuurlijke reisorganisaties die vallen onder Adventure Specialists BV. Zij werken op diverse manieren samen om te zorgen dat de reiziger zo veel mogelijk waar krijgt voor zijn geld. Achter de schermen wordt er samengewerkt op het gebied van inkoop en afhandeling en voor de reiziger betekent het dat we de kans vergroten dat de reizen doorgang vinden doordat we belangstellenden naar elkaar kunnen doorverwijzen. In het enkele geval dat een reis wordt geannuleerd, gaan we eerst kijken of we de reiziger kunnen onderbrengen bij één van de andere reisorganisaties (Koning Aap Nederland, Koning Aap België, Shoestring).

Boek niet te laat

Wacht met het boeken van een reis niet te lang, omdat we een maand voor een reis vertrekt (en in sommige gevallen eerder) onze vliegtuigstoelen moeten retourneren aan de desbetreffende luchtvaartmaatschappij. Daarna zijn de stoelen 'op aanvraag'. Bovendien kan laat boeken afwijkende vluchtschema's met bijbehorende vluchttoeslagen, extra transfers en eenpersoonkamertoeslagen met zich meebrengen.

Laatste nieuws

In de uitgebreide reisbeschrijving vind je de meest actuele informatie over onze reizen. In de loop van het jaar kunnen echter veranderingen optreden waardoor mogelijk het dag-tot-dag-programma of het vluchtschema aangepast dient te worden. Uiteraard zoeken we dan altijd naar een zo goed mogelijk alternatief. Al deze veranderingen worden, zodra bekend, vermeld op onze website bij de betreffende reis onder 'Laatste Nieuws'. Indien de inhoud van de uitgebreide reisbeschrijving afwijkt van de informatie in onze algemene brochure, is de beschrijving op onze website bindend.

Verlenging van de reis

Mocht je je reis willen verlengen, dan kun je dit aangeven op je boekingsformulier. Voor het wijzigen van de vlucht ten opzichte van de groepsvlucht brengen we standaard € 50,- per boeking in rekening. Bij de verlenging van je reis kun je te maken hebben met extra kosten, zoals meerkosten voor de vlucht (door bijvoorbeeld een andere luchtvaartmaatschappij of boekingsklasse), het regelen van eigen transfer, extra hotelnachten etc. Wij nemen (na ontvangst van je boekingsformulier!) zo spoedig mogelijk contact met je op om de prijs met je te bespreken. Pas nadat je hiermee akkoord bent gegaan, wordt je boeking definitief.

Tenslotte

Onze rondreizen gaan door landen waar het klimaat en andere factoren kunnen zorgen voor problemen. Dit kan betekenen dat we soms moeten afwijken van het bovenstaande programma. Tussentijdse aanpassingen van dienstregelingen en prijzen van de luchtvaartmaatschappijen kunnen eveneens leiden tot gewijzigde vluchtdagen en reissommen. We doen ons uiterste best om eventuele veranderingen zo snel mogelijk door te geven en de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden, maar we zijn niet verantwoordelijk voor factoren die buiten onze macht liggen. Je kunt op onze website kijken voor eventuele wijzigingen.

Adres

Bezoekadres Koning Aap Nederland

Entrada 224 1114 AA Amsterdam - Duivendrecht

Email

info@koningaap.nl

Telefoon

020-7887700

In geval van uiterste nood - 24 uur bereikbaar

Uitsluitend voor noodgevallen kun je ons buiten kantooruren bereiken op +31 (0)20-788 77 00. Je kiest dan in het keuzemenu voor nummer 1. Je wordt dan direct doorverbonden met onze alarmcentrale.

Bij een noodgeval moet je denken aan een last-minute annulering (binnen 24 uur voor vertrek), (vlucht)vertraging of ziekenhuisopname.

Openingstijden

Ons kantoor is geopend op de volgende tijden:

Maandag t/m vrijdag van 10-16 uur

Afspraak met een landenspecialist

Wil je een afspraak maken met één van onze landenspecialisten, bel dan van tevoren voor een afspraak, zodat je er zeker van bent dat je de juiste persoon te spreken krijgt.